

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zemědělská fakulta

Studijní program: M4101 Zemědělské inženýrství

Studijní obor: Pozemkové úpravy a převody nemovitostí

Katedra: Katedra krajinného managementu

Vedoucí katedry: prof. Ing. Tomáš Kvítek, CSc.

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Zhodnocení problémů rozvoje malých obcí

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Jana Moravcová

Autor:

Pavol Lomnický

České Budějovice, duben 2011

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Zemědělská fakulta

Katedra pozemkových úprav

Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Pavol LOMNICKÝ**

Studijní program: **M4101 Zemědělské inženýrství**

Studijní obor: **Pozemkové úpravy a převody nemovitostí**

Název tématu: **Zhodnocení problémů rozvoje malých obcí.**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Výběr zájmové oblasti a sídelní struktury.

Charakteristika území a charakteristika sídla.

Návrh rozvoje zemědělských a nezemědělských aktivit v kontextu s plánovaným rozvojem sídla.

Vyhodnocení návrhu a stanovení podmínek realizace.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 50 stran

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HLADÍK, J. Pozemkové úpravy a obce. Deník veřejné správy, Zpravodaj Mze, roč. 2005, č. 2

LAMBIN, E.F., GEIST, H.J. Land-Use and Land-Cover Change. Springer Berlin, 2006. ISBN 978-3-540-32201-6

LOW, J., MÍCHAL, I.: Krajinový ráz, Lesnická práce, Kostelec nad Černými lesy 2003, ISBN 80-86386-27-9

MAIER, K. Územní plánování. Vyd. 2. přeprac. ČVUT Praha 2000

MARTÍNEK, M., KOZEL, J.: Architektura a plánování venkova. 1. vyd. Brno: VUT v Brně, 1993: Učební texty vysokých škol; VÚT v Brně. ISBN 80-214-0503-1

NADIN, V., BARTON, H. Územní plánování a rozvoj hospodářství a cestovního ruchu. ICLEI, 1999

SKLENIČKA, P. Základy krajinového plánování, Naděžda Skleničková, Praha 2003, ISBN 80-903206-1-9

Strategie regionálního rozvoje ČR, usnesení vlády ČR č. 682/2000.

SÝKORA, J.: Územní plánování vesnic a krajiny, České vysoké učení technické v Praze, Vydavatelství ČVUT, Praha 2002, ISBN 80-01-02641-8

Časopisy: Urbanismus a územní rozvoj

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Jana Moravcová

Katedra pozemkových úprav

Datum zadání diplomové práce:

28. února 2008

Termín odevzdání diplomové práce:

30. dubna 2010

prof. Ing. Miloslav Šoch, CSc.

děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA
studijní oddělení
Studentická 13
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Tomáš Kvítek, CSc.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 28. února 2008

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě (v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Zemědělskou fakultou JU) elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne 29. 4. 2011

Pavol Lomnický

Poděkování

Rád bych touto cestou vyjádřil poděkování vedoucí mé diplomové práce Ing. Janě Moravcové za odborné rady při zpracování této diplomové práce. Rovněž moje díky patří Dr. Tiboru Farkasovi za jeho doporučení k problematice venkovského rozvoje. Za vstřícný přístup a ochotu bych rád poděkoval panu Ing. arch. Jaroslavu Daňkovi.

Díky také patří mé rodině a přátelům za pomoc a podporu v době mého studia.

Seznam použitých zkratek

ČOV	čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
DPC	doplňková polní cesta
HPC	hlavní polní cesta
IP	interakční prvek
JčK	Jihočeský kraj
JE	Jaderná elektrárna
KN	Katastr nemovitostí
LBC	lokální biocentrum
LBK	lokální biokoridor
LFA	zemědělsky méně příznivé oblasti (Less Favoured Areas)
LHP	lesní hospodářské plány
LHO	lesní hospodářské osnovy
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
KPÚ	komplexní pozemkové úpravy
k. ú.	katastrální území
NPÚ	Národní památkový ústav
OV	osadní výbor
PÚ	pozemková úprava
RD	rodinný dům
TTP	trvalý travní porost
ÚAP	územně analytické podklady
ÚP	územní plánování
ÚPD	územně plánovací dokumentace
ÚPP	územně plánovací podklady
ÚS	územní studie
ÚSES	územní systém ekologické stability
VD	Vodní dílo
VPC	vedlejší polní cesta
ZPF	zemědělský půdní fond

OBSAH

1. Úvod	10
2. Literární rešerše	11
2.1 Pojem venkov.....	11
2.1.1 Definice krajiny v různých pojetích:.....	12
2.1.2 Typy vesnic	13
2.1.3 Situace na venkově.....	14
2.1.4 Charakteristika českého venkova.....	14
2.2 Infrastruktura malých obcí	16
2.3 Zemědělství jako součást venkovského rozvoje	17
2.3.1 Zemědělská obec v kontextu jejího vzhledu	18
2.4 Osadní výbor	20
2.5 Pozemkové úpravy a územní plánování.....	22
2.5 Zemědělská politika Evropské Unie	24
2.5.1 Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond	24
2.5.2 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)	26
2.6 Spolek pro obnovu venkova.....	30
2.7 Aktivity vesnického obyvatelstva	30
3. Materiál	33
4. Cíle a Metody	35
4.1 Výchozí materiály území	36
4.2 Územní studie Vltava.....	37
5. Zhodnocení území	38
5.1 Charakteristika zájmového území.....	38
5.1.1 Přírodní charakteristika území	38
5.1.2 Krajinný ráz území.....	41

5.1.3 Kulturní charakteristika obce	42
5.1.4 Vybavenost obce	47
5.2 Limity využití území	50
5.2.1 Zóna havarijního plánování jaderné elektrárny.....	50
5.2.2 Kulturní památky	51
5.2.3 Zemědělský půdní fond (ZPF)	51
5.2.4 Limity lesů	51
5.2.5 NATURA 2000 a ÚSES	52
5.3 SWOT Analýza	53
5.3.1 Vodstvo	53
5.3.2 Občanská vybavenost.....	54
5.3.3 Doprava	55
5.3.4 Zemědělství	56
5.3.5 Krajinový ráz.....	57
5.3.6 Pracovní možnosti a podnikání	58
5.3.7 Cestovní ruch (kvantitativní pohled).....	59
5.3.8 Rekreace (kvalitativní pohled)	60
5.4 Rozbor SWOT analýzy a návrhů územních podkladů.....	60
5.4.1 Cestovní ruch	60
5.4.2 Rekreace	63
5.4.3 Projekt splavnění Vltavy	64
5.4.4 Zemědělství	65
5.4.5 Zatravnění a návrh nové zeleně v katastru	66
5.4.6 ÚSES	67
5.4.7 Projekt golfového hřiště	67
5.4.8 Rozvoj bydlení	68

5.4.9 Plán rozvoje občanské vybavenosti a aktivit obyvatelstva	69
5.5 Posouzení jednotlivých návrhů	70
5.6 Časový harmonogram jednotlivých projektů	71
5.7 Shrnutí	73
6. Závěr.....	74
Seznam použité literatury.....	75
Seznam příloh:.....	81

1. Úvod

„Monolog váš svět zmenšuje. Dialog ho zvětšuje.“ - Reinhard K. Sprenger

Rozvoj venkova je multidisciplinárním oborem. Nevystačí si pouze se specializovanými odborníky jednotlivých oborů, ale nejdůležitějším článkem je tvůrce projektu, který má široké ne pouze povrchní vědomosti o všech potřebných problémových disciplínách a dokáže je systematicky využívat při své činnosti. V mnohém je problematika rozvoje venkova blízká projektovému managementu, a to nejen v otázce efektivního dosahování změn, ale i zmíněnou mnohotvárností (např. v podobě vytváření nutných kompromisů). Oproti této disciplíně zde tvoří největší rozdíl vnímání časové roviny. Zatímco projektový management má jistý začátek a konec, o rozvoji venkova toto říci nelze.

Dnes je třeba nahlížet na venkov nejen očima místního občana, zemědělce, sociologa, ochránce přírody, podnikatele nebo turisty. Svůj specifický pohled na situaci sem upírají i státní a evropské orgány nebo místní i nadnárodní společnosti. Každý z těchto představitelů klade na venkov a jeho rozvoj své jedinečné požadavky. Smyslem udržitelného venkovského rozvoje je všechny tyto názory zkoordinovat tak, aby docházelo ke všeobecnému zlepšování podmínek pro život, a to v kontextu jedinečnosti každé z vesnic.

Český venkov prošel během 20. století řadou rozvojových změn. Každá tato etapa s sebou přinesla spoustu nového a změnila tvář celé obce. Mnoho projektů dnešní doby tak vychází ze zaniklých faktů dřívějších dob. Rozvoj venkova lze tedy také chápat v rovině porovnávání tradičních a alternativních přístupů.

2. Literární rešerše

2.1 Pojem venkov

Venkovská obec je dle zákona (č. 128/2000 Sb., o obcích) základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

Autorky (*Hrabánková et al., 1996*) definují venkovský prostor jako území, ve kterém převažuje přírodní charakter a není začleněn do městského sídla, což jsou obce s počtem trvale žijících obyvatel nad 2 000 obyvatel. *Lednický (2006)* objasňuje, že sídla nad 2 000 obyvatel na území České republiky často mívají charakter nebo historický statut města. S tímto číslem se mj. také ztotožňuje i *Majerová (2009)* při shrnutích svých sociologických průzkumů.

Lednický (2006) dále interpretuje zákon č 128/2000 Sb. takto: Nyní je za vesnici považována každá víceméně uzavřená venkovská obec, s počtem obyvatel trvale bydlících do 2 000. Má určitou společenskou strukturu, vlastní správu a v jejím katastru se nacházejí užité plochy se zemědělskou a lesní půdou.

Současně se charakterizuje (*Lednický, 2006*):

- Umístění v otevřené krajině, v příznivé poloze
- Malá hustota obyvatel
- Výrazné zastoupení prvovýroby
- Nepatrná centralizace
- Naplňování sociálních funkcí (společenská kontrola, společenství, kolektivní pomoc, kulturní aktivity)
- Regionální mnohotvárnost (přírodně-prostorové podmínky, struktura osídlení, rozvojové, strategické nebo úpadkové aktivity)

Pojem rozvoj venkova prošel za poslední desítky let třemi stádii. Původně byl tento pojem spojen se zemědělstvím. Rozvoj venkova byl tudíž totožný se zemědělským rozvojem a zvyšováním zemědělské produkce. Venkov sloužil především jako producent s velkými přebytky, které sloužily primárně k posílení průmyslového sektoru (*Harris, 1982*).

V 80. letech 20. století definovala (*Harris, 1982*) Skupina světové banky (WB) strategii, jejímž cílem je zlepšení ekonomické situace a sociálního života na venkově. Hlavním záměrem tohoto nového pohledu bylo zabránit zvyšování chudoby na venkově, diversifikace zemědělského hospodářství, posílení úlohy neziskových organizací a dosažení trvale udržitelné sociálně-ekonomické životní úrovně venkovského obyvatelstva. V této etapě je pojem růst nahrazen pojmem rozvoje.

V dnešním pojetí rozvoje venkova (*Rosegrant, 2000*) nehrají hlavní roli růst, příjem a výkon. Koncept obsahuje posouzení změn na kvalitu života, zlepšení v oblasti zdraví a výživy, vzdělávání, životního prostředí, bezpečnosti a odstranění nerovností na základě pohlaví či majetku. V širším slova smyslu se rozvoj venkova chápe jako zlepšení kvality života všech členů vesnické společnosti.

Pojem rozvoje venkova dělíme na tři různé, vzájemně propojené dimenze (*Watkins, 2005*):

Ekonomický rozměr: zahrnuje pochopení a vytvoření možností pro chudé a nízko-příjmové domácnosti. Především využití procesu hospodářského růstu takovým způsobem, aby jejich průměrné příjmy v odvětví rostly rychleji, než celek. Do tohoto bodu se řadí také příjmové rozdíly mezi zaměstnanými v místních podnicích, či zaměstnanci v nadnárodních společnostech.

Sociální rozměr: podporující sociální rozvoj chudých a znevýhodněných skupin, odstranění nerovností v sociálních indikátorech, podpora rovnosti žen a mužů a poskytování sociální bezpečnosti pro ohrožené skupiny.

Politický rozměr: vyjadřuje účinný a rovnoměrný podíl na politických procesech všech skupin obyvatel venkova na úrovni obce i mimo ni.

2.1.1 Definice krajiny v různých pojetích:

Sklenička (2003) objasňuje pojem krajina. Uvádí, že každá forma krajiny vyžaduje svou specifickou formulaci, a není tedy možné definovat krajinu jedinou definicí. Zároveň uvádí nejčastější definování dle různých pojetí:

- Právní pojetí - Krajina je část zemského povrchu s charakteristickým reliéfem, tvořená souborem funkčně propojených ekosystémů a civilizačními prvky (*zákon č. 114/1992 Sb.*).
- Geografické pojetí – Krajina je poměrně nevelký jednolitý okrsek zemského povrchu, ohraničený přirozenými hranicemi, v jehož rámci dochází ke složitým interakcím přírodních komponentů, které jsou sobě vzájemně přizpůsobeny (*Sklenička, 2003*).
- Historické pojetí – Krajina je územím, jež se po určitou dobu svérázně vyvíjelo geopoliticky, hospodářsky a kulturně v závislosti na přírodních podmínkách, vyplívajících ze zeměpisné polohy (*Sklenička, 2003*).

2.1.2 Typy vesnic

Dle *Martinka (1993)* se vesnice rozdělují do dvou základních skupin:

- 1) vesnice se soustředěnými půdorysy a více rozdrobenými plužinami, které se dále dělí na tři druhy:
 - Vesnice silniční
 - Návesní silnicovky (ulicovky)
 - Vesnice návesní
- 2) Vesnice s uvolněnými půdorysy a celistvějšími plužinami:
 - Vesnice řadové (lesní, lánové, řetězovky)
 - Vesnice hromadné
 - Vesnice dvorcové

Naproti tomu *Lednický (2006)* srovnává přístup *Matrinka (1993)* s obecnějším, ale specifičtější přístupem k typizaci vesnic:

- Návesní typ venkovských sídel
- Ulicová zástavba (někdy označovaná jako přípotoční typ zástavby)
- Dvorcový a pasekářský typ zástavby
- Slezský rozptýlený typ zástavby

Venkovský prostor dělí z hlediska územně hospodářského do 3 typů (*Lednický, 2006*):

- V zázemí velkých měst a průmyslových aglomerací
- V území s převahou zemědělství
- V přírodně a hospodářsky znevýhodněných oblastech

2.1.3 Situace na venkově

Lidé v tíživé ekonomické situaci nejsou zastoupeni ve střední Evropě rovnoměrně, ale jsou soustředěni spíše do venkovských oblastí. V Maďarsku bylo dle ročního šetření zhruba 8% obyvatel Budapešti ve špatných ekonomických podmínkách, zatímco na venkově se jedna čtvrtina všech domácností nacházela pod hranicí chudoby. Navíc na hranici chudoby žije asi 50% domácností, již hlava rodiny pracovala v zemědělství nebo jiném odvětví primárního sektoru - tzn. lesnictví, rybaření, těžební průmysl, zpracování surovin (*Klugman, 1998*).

Nejméně čtyři faktory vysvětlují, proč se ekonomické problémy soustřeďují do venkovských oblastí (*Brown, 2001*):

- a) mnoho propuštěných pracovníků, kteří přišli o zaměstnání v městských průmyslových závodech, byli vesničtí obyvatelé, kteří do práce dojížděli dlouhé vzdálenosti. Mnoho těchto nezaměstnaných se vrátilo zpět na venkov hledat nový zdroj živobytí
- b) zahraniční investice a zvyšování počtu pracovních míst byly zaměřeny do městských podniků
- c) státy snížily svůj důraz při procesu ozdravování venkova a dalších nezbytných opatřeních tím, že předpokládaly příznivější vliv soukromých investic, které se nenaplnily
- d) zaměstnanost v zemědělství dramaticky klesla v období privatizace a nebyla nahrazena jinými pracovními místy v průmyslu či ve službách

2.1.4 Charakteristika českého venkova

V České republice žije 10 520 000 obyvatel v 6249 obcích. Z toho 2 600 000 obyvatel žije v obcích s méně než 2 000 obyvateli tj. přibližně ¼ (26,6%) celkové

populace. Ovšem půda spadající pod vesnické oblasti činí $\frac{3}{4}$ (73,6%) celkové výměry ČR. (Střeleček, 2006) Základní představa vesnického života je tvořena prací, bydlením v rodinných domech nebo selských usedlostech, vlastněním zahrady, ovocného sadu a chovem domácích zvířat. Ze sociálního pohledu jsou to jednoduché a transparentní společenské vztahy, neanonymita, početné příbuzenstvo žijící v blízkém sousedství, pevné a stále přátelské i sousedské vztahy.

Najít ideální činitele, podle kterých lze určovat kvalitu vesnického života, je velice složité. Působí zde totiž mnoho faktorů, které jsou díky času a lokálnímu prostředí velmi specifické. Dokonce i velmi odlišné vesnice mohou mít téměř shodné obtíže. A naopak velmi podobné vesnice se mohou vyvíjet zcela odlišnou cestou. Tyto aspekty ovšem neplatí pouze pro český venkov, ale pro celou Evropskou Unii. V EU je proces rozvoje vesnic těsně provázán s rozvojem měst tzv. „urbanizací“ a „reurbanizací“ (Majerová, 2009).

Měřitelné a prezentované aspekty venkovského prostoru jsou vyjadřovány ekonomickými ukazateli, avšak i sociální aspekty jsou stále více zdůrazňovány. (Labrianidis, 2004)

Majerová et al., (2006) pracovali s reprezentativním vzorkem vesnických obyvatel. Z těchto dotazníků vyplývají některé do této doby nespécifikované postoje vesnického obyvatelstva. V otázkách koncepce venkova byli respondenti dotazováni na 5 základních rysů českého venkova. Zde na prvním místě jasně dominovaly zemědělství - 21,0% a tradice (historie, dětství, kořeny) – 20,7%. Jako za druhý nejvýznamnější venkovský prvek lidé označili okolní krajinu (prostor), který venkov poskytuje (mohlo by se také označit za specifický charakter jednotlivých vesnic a jejich zasazení do krajiny) – 17,2% a přírodu – 15,5%. Za třetí nejvýznamnější prvek respondenti označili chalupaření 14,8% a fyzickou práci a manuální činnost – 11,3%. Na čtvrtém místě se odpovědi z velké části opakovaly a žádný další prvek zde nedosáhl nad 10%. Zato na páté místo 13% dotazovaných respondentů zdůraznilo význam soukromého farmaření (za účelem vlastní obživy) a kutilství. Co se tedy týče absolutních čísel, pořadí skončilo následovně:

Příroda, zemědělství, krajinný prostor, chalupaření, kořeny a tradice, fyzická a manuální práce, rekreace, kutilství, ekologie, trávení volného času, chudoba včetně zaostalosti a ostatní.

Ježek (2008) se domnívá, že hlavním problémem rozvoje venkova není pouze zachování či rozvoj zemědělství, ale především stabilizace venkovského obyvatelstva. Podíl pracovníků v zemědělství (3,8 v ČR a 11% ve venkovských oblastech) již není dostatečným stabilizujícím faktorem. Nutná je změna hospodářské struktury venkova a vytvoření atraktivního prostředí pro bydlení a podnikání. Je zapotřebí také vytvářet nová pracovní místa diverzifikací činností mimo zemědělství a zlepšovat kvalitu života ve venkovských obcích.

2.2 Infrastruktura malých obcí

Dojíždění do práce, nakupování a úřední záležitosti mohou obohatit škálu aktivit na vesnici. Velký vliv má infrastruktura, která přímo ovlivňuje společenský život v obci. Rozsah infrastruktury se liší dle velikosti obce (*Majerová, 2009*).

Typickými prvky infrastruktury obcí do 200 obyvatel je obchod s potravinami a veřejná knihovna následovány hospodou či restaurací. Toto jsou jedny z mála míst, kde se lidé mohou spolu setkávat. Dalším místem k setkávání je kostel, ten je ovšem striktně vyhrazen k náboženským obřadům. Kostely se nacházejí zhruba v každé 4. vesnici do 200 obyvatel. Kvůli dalším zařízením musí většina obyvatel za jinými službami dojíždět a to v průměrných vzdálenostech mezi 3 až 12 km. Nejbližší jsou obchody s potravinami a restaurační zařízení, ve středních vzdálenostech většina jiných zařízení (mateřská škola, střední škola, knihovna, lékařská ordinace). V průměru nejvzdálenější jsou sociální služby, specializované prodejny a kina (*Maříková, 2004*).

V obcích do 500 obyvatel je občanská vybavenost podobná. Veřejná knihovna je takřka v každé vesnici. Hlavním bodem v těchto vesnicích jsou především hospody s alkoholickými a nealkoholickými nápoji a omezeným výběrem jídel (*Majerová, 2009*).

2.3 Zemědělství jako součást venkovského rozvoje

Zemědělství plní ze společenského hlediska celou řadu funkcí. *Ježek (2008)* vyjmenovává ty nejvýznamnější:

- Produkční funkce a zásobení obyvatel potravinami
- Ekonomická funkce zemědělství (příjmy a zaměstnanost)
- Zemědělsky využívaná půda jako strážce volného nezastavěného prostoru
- Rekreační funkce zemědělské krajiny
- Ekologická funkce zemědělství

Současná struktura legitimních majitelů pozemků je velice různorodá. Po počáteční fázi systematické transformace středoevropského zemědělství (kromě Polska) se producenty stávají obvykle spíše nájemci než majitelé zemědělských pozemků. V Česku je pouze 10% pozemků obděláváno přímo majiteli (*Simon, 1995*).

V těchto podmínkách lze rozlišovat dvě základní formy správy majetku (*Halamska, 2008*): klasické pojetí, kde vlastník nakládá se svými pozemky, a tzv. věcné nebo skutečné, ve kterém spravuje pozemky někdo jiný, než vlastník.

Pozemky obhospodařované přímo vlastníkem se rozdělují do několika skupin (*Halamska, 2008*):

- a) Strategie zaměřená na obživu – znovunabytý nebo získaný majetek, který zpravidla nemá velkou hodnotu, a využívá se za účelem obživy.
- b) Strategie bezpečného investování – převzetí majetku (pozemky, budovy, stroje) se záměrem pozdějšího prodeje. Mnohem rozšířenější formou je prodej ve formě akcií (podnikové akcie, podíly – často prodávány levněji, než je jejich nominální hodnota).
- c) Strategie společenské solidarity – je užívána zaměstnanci a zároveň vlastníky v privatizovaných zemědělských družstvech. V těchto podnicích je většina majetku vlastněna cizími vlastníky.
- d) Strategie obnovy dědictví – hlavní roli v tomto záměru hrají emoce. Základním smyslem je zrekonstruování znovunabytého majetku. Pro

tyto lidi má navrácení jejich pozemků a farem více než jen materiální cenu, a to kromě materiální ceny, také symbolickou hodnotu a pocit společenské rehabilitace.

- e) Strategie podnikání – tato strategie je (na rozdíl od předchozích) plně chápána jako projekt budoucího podnikání. Farmaření nepřináší rychlé výnosy a snadný zisk. Tato strategie je natolik různorodá, nakolik je různorodé samotné zemědělství. V tomto podnikání jsou malé rodinné projekty i velké zemědělské statky.

Při pohledu na všechny tyto ekonomicky založené aktivity nesmí být opomíjeno, že většina majitelů zemědělských pozemků, nemovitostí a majetku zůstává pasivní. Tato pasivita ovšem není úmyslná. Nejčastěji bývá tato neaktivita vyjádřením toho, že majitelé vůbec nevědí o svých vlastnických právech. Nedostatek informací, kompetencí a žádné zkušenosti vysvětlují, proč většina majitelů není schopna efektivně využít svá vlastnická práva (*Simon, 1995*).

V těchto případech mluvíme o již výše zmíněné formě správy vlastnictví, ve které spravuje majetek jiná osoba, než je vlastník. V tomto případě rozlišujeme dva různé přístupy ke správě cizího majetku. Klasická cesta je založena na disperzním vlastnictví. Tento druh správy je obvyklý u nově založených zemědělských družstev, ale také v akciových společnostech, nebo ve společnostech vlastněných zaměstnanci. Chování správců je velice podobné jako v případech, kdy je pozemek spravován přímo vlastníkem. To znamená, že správci majetku jednají jménem vlastníků, kteří na správce delegovali svá práva. Avšak pokud byl tento majetek rozložen, tomuto rozkladu bylo usnadněno velmi „měkkými“ vlastnickými právy: správci pozměňovali sdílený majetek a majitelé často nedokázali uplatnit svá práva. Úkony byly jen velmi zřídka transparentní a přímé. Vše obvykle bylo založeno na různých sítích, společnicích, skupování akcií za pomoci různých fondů. Tím se vyvinula nová strategie sítí ovládajících majetek (*Halamska, 2008*).

2.3.1 Zemědělská obec v kontextu jejího vzhledu

Vzhled obce je okolností nemalou měrou pozitivně ovlivňující vnímání rozvojových aktivit obce i celkové atraktivitu obce jak jejími obyvateli, tak návštěvníky. Násobí

efekty různých investic a dělá z obce „krásné místo pro život“. Z hlediska možností obce a způsobu realizace vzhledu obce můžeme v zásadě rozlišit tři věcné oblasti.

Mezi možnosti zlepšení vzhledu obce je důležité využít těchto činností: (*Binek et al., 2010*):

- vybavení obce veřejným mobiliářem (lavičky, odpadkové koše)
- revitalizace centra obce a vytvoření odpočinkové zóny
- modernizace veřejného osvětlení
- zapojení občanů do péče o vzhled obce
- úprava okolí vodních ploch v obci a zlepšení kvality povrchové vody v obci

Pro vzhled veřejné zeleně je důležitá výsadba stromů a keřů, jejich ošetřování, údržba a kácení. Péče o stromy a keře, zejména jejich ošetřování a udržování, je povinností a právem jejich vlastníků. V samostatné působnosti každá obec může podle § 10 písm. c) zákona 128/2000 Sb. o obcích bez dalšího zákonného zmocnění stanovit vlastníkům a uživatelům veřejné zeleně v obci povinnosti za účelem udržování čistoty a ochrany, jestliže je to v zájmu obce a občanů obce. A také, když se předmět a cíle takové vyhlášky nebudou překrývat se zákonem nebo s ním nebudou v rozporu (*Šromová, 2008*).

Pro venkov je charakteristická plynulá návaznost vesnické zeleně na přirozenou vegetaci okolní krajiny. Z tohoto důvodu má velký význam veřejná zeleň (výsadba, údržba). Pro tvorbu nové zeleně platí zásady, které nekopírují pouze původní podobu vesnice. Použity by měly být místně obvyklé dřeviny s upřednostněním kvetoucích stromů a keřů. Jehličnany by neměly značně převládat. Ve výrobních areálech je vhodné vysazovat dřeviny pohlující pachy např. ořešáky, jírovce (*Binek et al., 2010*).

K zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti může každá obec vydat vyhlášku, pokud nebude stanovovat pro své území stejné povinnosti, jaké už stanovil Parlament ČR pro území

celého státu v zákonech. Zákony platí pro území celého státu, zatímco vyhláška obce stanoví specifické povinnosti, které platí pouze v dané obci (*Šromová, 2008*).

Činnosti, kterými se dá zlepšit vzhled obce, je péče o budovy a pozemky soukromých majitelů. K problémům rekonstrukcí zchátralých domů by zástupci obce měli prosazovat (*Binek et al., 2010*):

- jednání s majiteli těchto budov a přimět je k opravě
- využití všech zákonných prostředků vedoucích ke zlepšení kvality života v obcích
- iniciování a podporování nového způsobu využívání problematických domů

Vzhled obce narušuje rovněž nečistota a nepořádek na pozemcích, které nejsou veřejným prostranstvím. V kompetenci každé obce je proti občanům, podnikatelům či právnickým osobám, kteří neudržují čistotu a pořádek na pozemcích, které vlastní nebo užívají, zahájit přestupkové řízení nebo řízení o správním deliktu (*Šromová, 2008*).

K dalším krokům vedoucím k zatraktivnění venkovské obce mohou být také (*Binek et al., 2010*):

- zvýraznění krajinných prvků (rozhledna, naučná stezka, informační tabule, apod.),
- umístění různých uměleckých či řemeslných výrobků na vhodná místa v obci
- pojmenování ulic v obci a vytvoření místního značení významných objektů

2.4 Osadní výbor

Osadní výbor dle § 117, 120 a 121 zákona č. 128/2000 o obcích je speciální typ výboru zastupitelstva obce, tedy iniciativní a kontrolní orgán zastupitelstva obce, který může zastupitelstvo obce zřídit pro část obce. Částí obce může být například vesnice nebo jiná osada, čtvrť atd. (*Místní výbor, 2011*).

Obecně lze říci, že osadní výbory mají být především pomocníkem orgánů obce, aby měly o částech obce přehled, aby znaly názory jejích občanů, a neměly by “vyrůst” v malá zastupitelstva a přivlastňovat si absolutní vliv na všechna rozhodnutí v části obce (*Hamplová, 2009*).

V částech obce může zřídit zastupitelstvo obce osadní výbory. Osadní výbor má minimálně 3 členy. Počet členů osadního výboru určí zastupitelstvo obce (*zákon č. 128/2000 Sb.*).

Členy osadního výboru jsou občané obce, kteří jsou přihlášení k trvalému pobytu v té části obce, pro kterou je osadní výbor zřízen, a jsou určeni zastupitelstvem obce. Zastupitelstvo také volí přímo předsedu tohoto osadního výboru, tento předseda není tedy volen tímto osadním výborem (*Hamplová, 2009*).

Předseda osadního výboru je zvolen z řady členů osadního výboru zastupitelstvem obce, a tím pádem nemusí být člen obecního zastupitelstva, jako je tomu například u obecní rady (*Místní výbor, 2011*).

Osadní výbor je oprávněn předkládat zastupitelstvu obce, radě obce a výborům návrhy týkající se:

- rozvoje části obce - například vyjádření k prodeji či koupi nemovitostí, pronájmu nemovitostí na území obce, vzniku stavebních parcel apod. (*Hamplová, 2009*)
- rozpočtu obce - nejsou návrhy vázány na rozvoj části obce, ale celého rozpočtu, protože jen v komplexu rozpočtu lze hodnotit např. investice do části obce (*Hamplová, 2009*)

Osadní výbor se může vyjadřovat k (*zákon č. 128/2000 Sb.*):

- návrhům předkládaným zastupitelstvu obce a radě obce k rozhodnutí, pokud se týkají části obce.
- připomínkám a podnětům předkládaným občany obce, kteří jsou hlášeni k trvalému pobytu v části obce, orgánům obce.

Požádá-li předseda osadního výboru na zasedání zastupitelstva obce o slovo, musí mu být uděleno (*zákon č. 128/2000 Sb.*).

2.5 Pozemkové úpravy a územní plánování

Čím vzdálenější jsou obce od velkých měst, dopravních tepen a hlavních rozvojových oblastí, tím více se stupňuje problém s nedostatkem pracovních příležitostí a úbytek počtu obyvatel. Čím se přibližujeme k velkým městům, tím je citelnější nedostatek pozemků za účelem výstavby. Zároveň se zlepšuje dopravní dostupnost těchto obcí a tím stoupá i atraktivita těchto obcí. Což blízce souvisí s problémy územního plánu a nedokončeným procesem komplexních pozemkových úprav (Bínek et al., 2009).

Komplexní pozemkové úpravy jsou důležitým rozvojovým nástrojem českého venkova. Autoři (Bínek et al., 2009) objasňují, že vzhledem k minulosti, kdy došlo k významnému narušení vlastnických vztahů a k problematickému využívání půdy, představují pozemkové úpravy nástroj pro vyřešení těchto problémů a mohou také přispět k podstatně efektivnějšímu využívání půdy, potažmo k dalším možnostem rozvoje konkrétní venkovské obce.

Definice pozemkových úprav přímo vychází ze zákona č. 139/2002 Sb.: „Pozemkovými úpravami se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech se k nim uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, vodní hospodářství a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako závazný podklad pro územní plánování.“

Přínos KPÚ pro obce je znatelný v následujících faktorech (Bínek et al. 2009):

- Pozemková úprava je technický i ekonomický rozvojový impuls pro obec prvořadého významu, plně zabezpečovaný státem.
- Zprůhlední vlastnické vztahy k pozemkům v obvodu pozemkové úpravy, přispěje k dohledání doposud nezapsaného obecního majetku. Obec získá přehled o pozemcích státu, církví, krajů a dalších významných partnerů.

Pozemková úprava je realizací územního plánu v nezastavěném území a podporuje rozvoj urbanizace území.

- Většina pozemků v rámci společných zařízení pozemkových úprav je převedena do vlastnictví obce a tím se zjednoduší jejich následná realizace (to platí zejména pro vodohospodářská protipovodňová opatření). Pozemková úprava je nástrojem obce k získání vnějších finančních zdrojů k realizaci společných zařízení (Program rozvoje venkova, Operační program životní prostředí). (*Bínek et al. 2009*)
- Výstavbou polních cest v rámci schválených pozemkových úprav dojde ke snížení pohybu zemědělské techniky uvnitř obce, nově vybudované polní cesty mohou sloužit i jako cyklotrasy a tím turisticky zatraktivnit danou oblast.
- Realizací protierozních a vodohospodářských omezení lze docílit vyřešení neškodného odvedení povrchových vod a ochranu území před záplavami, výsadbou místních prvků ÚSES dojde ke zvýšení ekologické stability okolní krajiny a zvýšení její estetické hodnoty její pestrosti (*eAgri.cz, 2010*).
- Na obec přejde kontrolovatelná zodpovědnost za provoz a údržbu společných zařízení pozemkových úprav

Územní plán je z hlediska obce nejdůležitějším nástrojem územního plánování. Vymezuje zastavěné území, zastavitelné plochy, plochy přestavby, plochy pro veřejně prospěšné stavby, plochy pro veřejně prospěšná opatření, plochy pro územní rezervy a stanovuje podmínky využití těchto ploch. Územní plán v podrobnostech území obce zpřesňuje a rozvíjí cíle a úkoly územního plánování v souladu se zásadami územního rozvoje kraje a s politikou územního rozvoje (*Metodická podpora regionálního rozvoje, 2009*).

Kysela (2010) vyznačil 4 skupiny hlavních nesouladů v koordinaci územních plánů a pozemkových úprav takto:

Časový horizont:

- Životnost územního plánu je max. 10 – 20 let, jeho změny jsou možné a akceptovatelné

- Životnost PÚ se předpokládá desítky let. Změny hranic pozemkové držby jsou obtížné a finančně náročné.

Obsah zpracování:

- Územní plán je koncepčním dokumentem rozvoje a využití území
- Součástí PÚ je plán společných zařízení, který je zpracováván na úrovni dokumentace stavby pro územní řízení

Podobnost zpracování:

- Územní plán pracuje s plochami a koridory
- PÚ je řešena v podobnosti parcel (břemen k jednotlivým pozemkům)

Forma projednání:

- Oba dokumenty se projednávají s dotčenými orgány, samosprávou a veřejností. Rozdílem jsou možnosti vypořádání námitek a připomínek ze strany jednotlivých vlastníků pozemků
- Pozice vlastníka pozemku je v procesu PÚ klíčová a bez jeho souhlasu nelze pozemkovou úpravu dokončit

2.5 Zemědělská politika Evropské Unie

V rámci EU existují dva fondy, jimiž cílem je rozvoj venkova a zemědělství (*Wokoun et al., 2008*):

- Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF)
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

2.5.1 Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond

Tento fond slouží k vyplácení přímých plateb a k regulaci trhu se zemědělskými výrobky. Účelem těchto tržních opatření a přímých plateb je zajištění konkurenceschopnosti evropského zemědělství v celosvětové konkurenci a zároveň dodržení požadavků na životní prostředí, bezpečnost potravin a dodržení podmínek welfare zvířat (*strukturalni-fondy.cz*).

Dosud platný systém přímých plateb SAPS (platby za plochu) by měl být nahrazen, v souladu se Společnou zemědělskou politikou, systémem SPS (platby za farmu). Ovšem stanovisko MZe je prodloužení SAPS až do roku 2013.

2.5.1.1 Zemědělsky méně příznivé oblasti (LFA)

Příspěvek ke snižování ekonomických rozdílů mezi zemědělci, hospodařícími v oblastech LFA tvoří OSU II programu EAGGF. V ČR tyto oblasti zaujímají 50.2% celkové výměry zemědělské půdy dle KN.

Méně příznivé oblasti se člení na (*Narřízení vlády 75/2007 Sb.*):

a) horské oblasti typu H^A

Obce a katastrální území s nadmořskou výškou nad 600 m n. m. nebo d výškou 500 – 600 m n. m. a zároveň se svažítostí vyšší než 15° na 50% území.

b) horské oblasti typu H^B

Obce a k. ú. nesplňující kritéria pro oblast H^A, které ovšem byly za účelem zachování celistvosti do této oblasti začleněny.

c) ostatní méně příznivé oblasti typu O^A

Obce a k. ú. s výnosností zemědělské půdy nižší než 34 bodů, které se nacházejí na území kraje, který v průměru splňuje demografická kritéria: hustota obyvatel < než 75 obyv./km² a podíl pracujících v zemědělství přesahuje 8% (*Hrabánková et al., 2009*).

d) ostatní méně příznivé oblasti typu O^B

Obce, příp. katastrální území části obce, s výnosností zemědělské půdy 34 až 38 bodů, které se nacházejí na území kraje, který v průměru splňuje demografická kritéria – hustota obyvatel nižší než 75 obyvatel/km² a podíl pracujících v zemědělství na celkovém počtu práceschopného obyvatelstva vyšší než 8 %. Tyto obce nebo katastrální území byly zařazeny do ostatní méně příznivé oblasti za účelem zachování celistvosti této oblasti (*Tyšler, 2011*).

e) oblasti se specifickými omezeními typu S.

Obce a k. ú. s výnosností zemědělské půdy nižší než 34 bodů nebo výnosností 34 až 38 bodů a zároveň se sklonitostí vyšší než 7° na 50 % zemědělské půdy obce nebo k. ú. – tyto obce nebo k. ú. nenáleží do kraje, který v průměru splňuje demografická kritéria pro ostatní méně příznivou oblast (*Metodika k provádění nařízení vlády č. 75/2007 Sb.*).

f) oblasti se specifickými omezeními typu SX

Obce, příp. katastrální území části obce, které byly zařazeny v LFA v období 2004 – 2006 a vlivem aktualizace vstupních dat již nesplňují kritéria pro vymezení LFA. O poskytnutí platby v těchto oblastech může požádat pouze ten žadatel, kterému byl alespoň jedenkrát poskytnut vyrovnávací příspěvek v programovém období 2004 – 2006 (*Tyšler, 2011*).

2.5.2 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

EAFRD je finanční nástroj na podporu rozvoje venkova, který nepatří mezi strukturální fondy EU a nespadá tak do politiky hospodářské a sociální soudržnosti, nýbrž spadá do společné zemědělské politiky EU. Prostředky z EAFRD slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství, lesnictví a k rozvoji venkovských oblastí. V ČR jsou z něj hrazeny projekty předložené do tzv. Programu rozvoje venkova ČR, jehož řídicím orgánem je Ministerstvo zemědělství ČR (*strukturalni-fondy.cz*).

2.5.2.1 Program rozvoje venkova ČR

Strategické pokyny společenství pro rozvoj venkova stanovují oblasti důležité pro naplňování priorit Společenství, zejména ve vztahu k göteborgským cílům udržitelnosti a k obnovené lisabonské strategii pro hospodářský růst a zaměstnanost (*Program rozvoje venkova, 2007*).

Samotná idea programu obnovy venkova je založena na potřebě rozvoje venkova v duchu trvale udržitelného rozvoje společnosti. Cílem je vytvořit ekonomické a organizační podmínky k podpoře obyvatel venkova a samospráv obcí. Nástroji k dosažení tohoto cíle jsou programy obnovy vesnic, projekty venkovských mikroregionů, poradenská a vzdělávací činnost. Důraz je kladen na zpracování urbanistických studií a územních plánů obcí, které je podmínkou pro získání dotací na realizaci aktivit z tohoto programu (Sklenička, 2003).

Základní struktura programu má 4 základní osy. Každá osa se dále dělí na „skupinu opatření“, dále na „opatření“ a „podopatření“ (nejsou zde vypsány).

OSA I: Zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

1. Opatření zaměřená na restrukturalizaci a rozvoj fyzického kapitálu a podporu inovací
 - 1.1 Modernizace zemědělských podniků
 - 1.2 Investice do lesů
 - 1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
 - 1.4 Pozemkové úpravy
2. Opatření přechodná pro Českou republiku a ostatní nové členské státy EU
 - 2.1 Seskupení producentů
3. Opatření zaměřená na podporu vědomostí a zdokonalování lidského potenciálu
 - 3.1 Další odborné vzdělávání a informační činnost
 - 3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců
 - 3.3 Předčasné ukončení zemědělské činnosti
 - 3.4 Využívání poradenských služeb

OSA II: Zlepšování životního prostředí a krajiny

- I. Skupina zaměřená na udržitelné využívání zemědělské půdy
 1. Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech (LFA)

2. Platby v rámci oblasti NATURA 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES (WFD)
 3. Agroenvironmentální opatření
- II. Skupina zaměřená na udržitelné využívání lesní půdy
1. Zalesňování zemědělské půdy
 2. Platby v rámci NATURA 2000 v lesích
 3. Lesnicko – environmentální platby
 4. Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora spol. funkcí lesa

OSA III: Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

1. Opatření k diverzifikaci hospodářství venkova
 1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy
 2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje
 3. Podpora cestovního ruchu
2. Opatření ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech
 1. Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby
 2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova
3. Opatření týkající se vzdělávání a informování hospodářských subjektů působících v oblastech, na něž se vztahuje osa III
 1. Vzdělávání a informace

OSA IV: LEADER

OSA V: Technická podpora (*Program rozvoje venkova, 2007*)

2.5.2.2 LEADER

Program LEADER ČR využívá investiční prostředky ze státního rozpočtu na základě zákona o státním rozpočtu České republiky na příslušný rok. Je určen na jedné straně místním partnerstvím venkovských území (místním akčním skupinám), která vytvářejí a realizují společné rozvojové strategie a Záměry, a na druhé straně místním subjektům, které realizují konkrétní projekty (*eagri.cz, 2010*).

Hlavním přínosem metody LEADER je způsob, jakým jsou akce rozvoje venkova realizovány a vzájemně propojeny jednak uvnitř venkovských regionů a komunit, jednak prostřednictvím venkovských komunit (*eagri.cz, 2010*).

Principy LEADER v ČR (*MAS nad Orlicí, 2009*):

- spolupráce subjektů tří sektorů (občanského, podnikatelského a samosprávného)
- realizace společné strategie spoluprací a podporou projektů z programu
- je založen na místním partnerství obcí, podnikatelů, zemědělců, neziskových organizací, škol, aktivních občanů a jiných
- dává tedy dohromady pestrou skupinu lidí, kteří společně přemýšlejí o rozvoji regionu v dlouhodobém měřítku
- řízení a plánování zdola-nahoru: je založen na rozvojové strategii venkovské oblasti, kterou vytvářejí místní lidé podle místních potřeb
- je založen na místních lidech, kteří sami určují, co jsou místní problémy a kam mají být poskytnuty finanční prostředky
- rozdělení peněz se tedy nerozhoduje v Praze, ani v krajské či městské samosprávě, nýbrž v Místní akční skupině

Programové cíle Národního strategického plánu LEADER 2014+ jsou rozděleny do 5 prioritních os.

Tyto cíle vycházejí z moderního celosvětového pohledu na venkovský rozvoj, který byl popsán v úvodu literární rešerše. Mezi cíle patří stabilizace venkovského společenství kladením důrazu na etickou výchovu díky zdůrazňování norem a hodnot typických pro venkov. Rozvoj specifických sociálních služeb, které povedou ke stabilizaci venkovského obyvatelstva – zde jsou zmíněny např. služby pro seniory, rodiny s dětmi. Zejména financování terénní práce a péče (*Národní konf. VENKOV 2010*).

Jedním z dříve zmiňovaných problémů je začleňování znevýhodněných skupin obyvatel a snižování rizika chudoby.

2.6 Spolek pro obnovu venkova

Spolek je pracovní a iniciativní skupina občanů ustavená na podporu a koordinaci prací při obnově a rozvoji venkova a posílení nástrojů umožňujících rozvoj venkovských komunit. Spolek sdružuje zástupce obcí, zemědělců, orgánů územní samosprávy, venkovských mikroregionů a skupin pro místní akce, dále pracovníky státní správy, odborných institucí, škol, projekčních pracovišť, peněžních ústavů a věci oddané jednotlivce, kteří mají následující společné cíle (*Spolek pro obnovu venkova JČK*):

1. Pečovat o prohloubení duchovního a společenského života na venkově.
2. Propagovat obnovu a rozvoj venkova a získávat jim vážnost ve společnosti.
3. Vytvářet podmínky pro spolupráci při obnově a rozvoji venkova.
4. Napomáhat vzniku a činnosti místních a regionálních sdružení a spolků ustavených k obnově a rozvoji venkova, a to dětí, mládeže i dospělých.
5. Účastnit se evropské spolupráce při obnově venkova.
6. Spolupracovat na realizaci a rozvoji vládního Programu obnovy venkova.
7. Pomáhat při vytváření a rozvíjení podpory venkovského života a hájení jeho základních principů.
8. Motivovat venkovské občany k dobrovolné aktivitě, podněcovat je k odhodlání podílet se na zdárném vývoji obce.
9. Překonávat úzce resortní přístupy v řešení venkova.

2.7 Aktivity vesnického obyvatelstva

Společenské aktivity, veřejná a kulturní setkání se nejčastěji pořádají v restauračních zařízeních, na dalším místě je obecní dům, kulturní dům, hasičská stanice, sokolovna. V méně častých případech slouží k setkávání škola, knihovna, farní sál nebo jiná církevní zařízení (*Majerová, 2009*).

V jednotlivých venkovských obcích převažují především tradiční spolky a sdružení, které provozují svoji činnost dlouhodobě a se zaměřením na jeden typ specifické činnosti (*Perlin, 2004*).

Sociální činnost na venkově je poměrně rozmanitá. Nejaktivnější a nejmasovější organizace v českých vesnicích jsou dobrovolní hasiči následované myslivci a

různými sportovními organizacemi. Sportovní kluby jsou lidé, kteří se aktivně zajímají také o motorismus, lyžování, turistiku, tenis, triatlon, volejbal, šipky, tenis, ale také bridge, nebo šachy (*Majerová, 2009*).

Mezi další zájmové spolky patří spolky pěstitelů rostlin, chovatelé drobných hospodářských zvířat, pěstitelé ovoce, včelaři, rybáři, chovatelé psů a jiní. Tradiční postavení má Červený kříž a ženské spolky (které mají pochopitelný původ ve vesnickém prostředí). Dále také kulturní a vzdělávací aktivity jako ochotnické divadlo, pěvecké a folklorní sbory, hudební skupiny, dechová hudba a jiné kulturní spolky. Rovněž se dá předpokládat, že i spolky ochrany přírody jsou mezi venkovskými aktivitami obsaženy (*Majerová, 2009*).

Prostá existence spolku ve venkovské obci však nevypovídá o jeho skutečné aktivitě a míře činností nebo práce pro občany obce. Jedním z mála měřitelných faktorů je skutečný počet pořádaných akcí. Akce, které jsou veřejně přístupné, jsou přímo těmito spolky v obci organizovány (*Perlin, 2004*).

Obecně můžeme říci, že zájem o společenské aktivity stoupá s úrovní vzdělání a je diferencována podle věku. Nejméně aktivní občané mají pouze základní vzdělání a mladí lidé do 25 let (*Majerová, 2009*).

Společenský život na vesnicích závisí na objektivních a subjektivních faktorech. Mezi objektivní faktory se může řadit demografická struktura (počet stálých obyvatel, tzv. „chalupářů“, dočasně usídlených obyvatel, návštěvníků a obyvatel pracujících ve vesnici, ale bydlících jinde). Tyto objektivní faktory jsou úzce propojeny. Určují nám, zda obyvatelé považují svou obec za vzájemné místo setkávání, místo s trvalými přátelskými vztahy a organizovanými společenskými a sportovními aktivitami. Na druhé straně může obec sloužit pouze jako bydliště, ovšem obyvatelé zde tráví minimum času, protože tady nepracují, nenakupují a ani zde nevyužívají svůj volný čas. (*Majerová, 2009*)

To také ovlivňuje vztah obyvatel k místní obci. Pouze necelá polovina obyvatel se označuje za patrioty. Z průzkumů lze potvrdit domněnku, že lokální patrioti jsou více muži. U nejmladší populace se označuje za patrioty 37%, naopak u lidí nad 45 let je to zhruba 2x tolik. Tyto skutečnosti jsou poněkud v rozporu se skutečností, že většina lidí se zajímá o prostředí, ve kterém žije (*Maříková, 2004*).

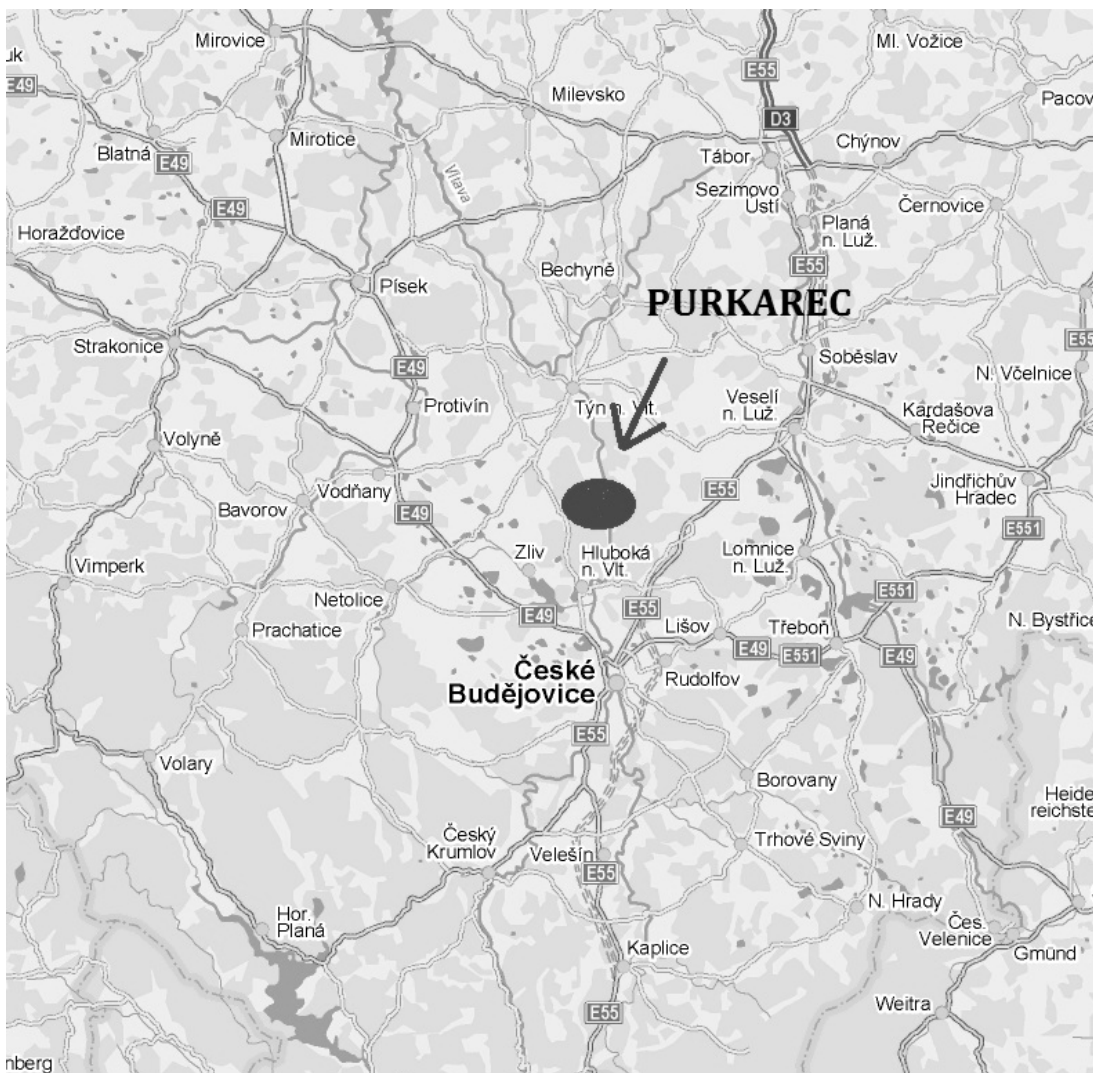
Jako další objektivní faktor zde můžeme zahrnout vybavenost obcí, které podporují společenský život poskytováním dostatečných a vhodných zařízení pro setkání a rozvoj společenských aktivit a tím i společenského života obce. Tyto aktivity bývají spíše omezené, protože obce mají velmi omezené materiální podmínky (*Majerová, 2009*).

Představitelé malých obcí, s vědomím určitých omezení daných velikostí jejich obce, ve stále větší míře rozvíjí meziobecní spolupráci. Jde především o spolupráci obcí v rámci spádových obvodů nebo o spolupráci účelovou, mimo střediskovou soustavu (*Problematika malých obcí, 2003*).

Subjektivní faktory jsou spojeny s historickým vývojem obce a sociální strukturou obyvatel. V oblastech s masivnějším pohybem obyvatelstva (vyliďňování, přesídlení, migrace), kde jsou vazby mezi lidmi zpřetrhané, se nové vazby víceméně vytváří úspěšně. Původní obyvatelé a starousedlíci zde hrají důležitou stabilizační roli a jsou nositeli místních tradic, případně jejich znovuzakladatelé. Vyvážený podíl všech věkových skupin hraje přinejmenším stejnou roli. Úroveň vzdělanosti je rovněž důležitá. Vzdělanější lidé představují přínos jak pro řízení komunity (účast v místních samosprávách, orgánech a organizacích), ale také ekonomický přínos (rozvoj podnikání a spoluúčast na přípravě a rozvojích plánů obce, a v neposlední řadě mají rovněž důležitou společenskou funkci např. společenské organizace, podíl na veřejně prospěšných aktivitách (*Majerová, 2009*).

3. Materiál

Purkarec leží v Jihočeském kraji (v době vzniku krajů také nazván krajem Českobudějovickým), který společně s krajem Plzeňským, vytváří region Jihozápad (označen kódem CZ03) vycházející z administrativního členění NUTS II. Českobudějovický okres, ve kterém se území nachází k. ú. zájmového území, je rozčleněn mezi tři obce s rozšířenou působností. Jmenovitě České Budějovice, Týn nad Vltavou a Trhové Sviny. Dle ČSÚ se území ORP České Budějovice rozděluje na 4 správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem: České Budějovice, Hluboká nad Vltavou, Lišov a Zliv. Společně s obcemi Bavorovice, Buzkov, Hroznějovice, Jaroslavice, Jeznice, Líšnice, Munice a Poněšice je obec Purkarec částí města Hluboká nad Vltavou, a to od 1. 7. 1985.

Obrázek č. 1, zdroj: mapy.cz

Purkarec leží přibližně 17 km vzdušnou čarou severně od krajského města Českých Budějovic, 8,5 km severně od Hluboké nad Vltavou a 10 km jižně od města Týn nad Vltavou. V nejbližším okolí jsou vesnice Jeznice vzdálené přibližně 2,3 km severně, Chlumeck vzdálen 3,3 km západně. Na pravém břehu Vltavy jsou to také Kostelec (někdy nazývaný jako Kostelec nad Vltavou) vzdálen necelé 2 km východně, Líšnice 2,5 km východně, Hroznějovice 3,3 km severovýchodním směrem a Poněšice 3,4 km jihovýchodním směrem. Tyto vzdálenosti byly změřeny vzdušnou čarou od purkareckého kostela přibližně do středů obcí.

Samotné k. ú. má rozlohu 738,94 ha a sousedí s k. ú. Jeznice, Kostelec, Olešník a také s k. ú. Poněšice a Hroznějovice, které jsou od Purkarce rozděleny řekou Vltavou.

Průměrná celoroční teplota území je 7°- 8°C. Průměrná teplota v lednu je mezi -3 až -4° C a v červenci 17 – 18°C. Průměrný roční úhrn srážek daného území je 600 – 650 mm. Oblast Purkarce je z pohledu kategorizace zemědělské půdy zařazena do obilnářské výrobní oblasti.

Purkarec má u kostela (na souřadnicích souřadnicového systému WSG84 užívaný GPS zařízeními 49°07'44.83"N 14°27'08.59"E) 373 m n. m., ale okolní vrcholy kopců mají vesměs více než 450 m n. m.

Počet obyvatel: 161 (k 26. 11. 2008)

Starosta: ing. Tomáš Jirsa

Předseda OV městské části Purkarec: ing. Miroslav Jícha

Počet členů v OV Purkarce: 5

PSČ: 373 43 Purkarec

4. Cíle a Metody

Cílem této diplomové práce je komplexní zpracování problematiky vybrané malé obce z obecného, rozvojového, ekologického a správního pohledu.

K vypracování této práce byly stanoveny postupné cíle vedoucí k vyjmenování zásadních rozvojových návrhů, jejich analýze a komplexního posouzení dopadu realizace jednotlivých projektů. K těmto účelům byl zvolen postup užívaný při zpracování ÚPD a KPÚ. Při zpracování problematiky rozvoje obce byla zjišťována provázanost místně lokálních tradic a hodnot v kontextu s dalším rozvojem obce.

Prvním cílem bylo získání a prostudování pokud možno veškerých zásadních materiálů vedoucích k získání podrobnějších znalostí vztahujících se k řešené oblasti.

Dále bylo přistoupeno k detailnímu popsání venkovského sídla. Tento popis byl rozdělen do několika os, které byly označeny v základních systémových vrstvách krajiny podle Löwa a krajinnými typy podle Muranského a Neumanna. (*Sklenička 2003*). Do těchto os byla také začleněna samotná historie území. Navíc nesmělo zůstat opomenuto blíže popsat širší vztahy v okolí, bezprostředně související se zájmovým územím.

Zároveň bylo uskutečněno několik místních šetření, během kterých se pořídila fotodokumentace. Diskuzí s místními občany byly doplněny některé nejasnosti ohledně obce.

K vyhodnocení území bylo užito SWOT analýzy za účelem komplexního kvalitativního zhodnocení území. Samotná metoda je založena na hodnocení jednotlivých faktorů, které jsou vyjádřeny 4 různými pohledy. Silné a slabé stránky vyjadřují vnitřní vlastnosti území, zatímco příležitosti a hrozby jsou vyjádřením vnějšího prostředí. Princip tohoto rozdělení je založen na rozvoji silných stránek a na minimalizaci stránek slabých, dále k využití příležitostí a vyvarování se hrozeb. Tematické členění vlastní SWOT analýzy je založeno na zásadách územního rozvoje dle *vyhlášky 500/2006 Sb.* s přihlédnutím na specifičnost zájmového území. Proto byla SWOT analýza rozdělena následovně: vodstvo, občanská vybavenost, dopravní infrastruktura, zemědělství, krajinný ráz, pracovní možnosti a podnikání, cestovní ruch a rekreace.

Výsledky SWOT analýzy vedly k hlubšímu zhodnocení hlavních bodů, které z této analýzy vyplynuly. V kontextu dostupných materiálů území byly vytvořeny a popsány hlavní zásady rozvoje vybraného území. Ve vztahu k těmto zásadám byly vypracovány mapy tvořící grafický výstup projektu.

Vybrané navržené projekty byly zhodnoceny dle nejdůležitějších kritérií vycházejících z dané lokality z hlediska jejich vlivu na současné území, budoucí rozvoj této oblasti i vztahu k historii a tradicím.

Z tohoto vyhodnocení byl následně stanoven jejich význam z pohledu zájmového území a u projektů byl navržen obecný časový harmonogram realizací těchto projektů.

4.1 Výchozí materiály území

Byly vyhledány a prostudovány analytické materiály zabývající se přímo i nepřímo k. ú. Purkarec. Nejrozsáhlejším prostudovaným dokumentem byla územní studie Vltava z roku 2010, již zájmová území spadají pod působnost ORP České Budějovice (Branišov, České Budějovice, Dasný, Hluboká nad Vltavou, Hosín, Hrdějovice, Litvínovice, Olešník, Vlkov, Zahájí a Zliv) a ORP Týn nad Vltavou (Horní Kněžeklady, Modrá Hůrka, Temelín, Žimutice).

Generel krajinného rázu Jihočeského kraje (2009) dle zákona 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny slouží k vyhodnocení krajinného rázu. Vede k vytvoření podkladů řešících problematiku ochrany krajinného rázu, které jsou nezbytnou součástí ÚAP kraje a obcí. Tímto se identifikují oblasti krajinného rázu, které jsou v územním plánování využívány při tvorbě ÚPP a ÚPD. Studie se pozorněji věnuje přírodním podmínkám, kulturnímu a historickému vývoji, výskytu archeologických lokalit, nebo jedinečné jihočeské lidové architektuře. Generel také slouží ke vzájemné koordinaci se Zásadami územního rozvoje JČK.

K dalším podkladům patří Analýza zapomenutých tradic regionu – Město Hluboká nad Vltavou a jeho blízké okolí. Principem vzniku této analýzy je připomenutí charakteristických tradic regionu, ale i pozapomenutých tradic, které jsou šancí jak tento region více zatraktivnit z pohledu cestovního ruchu.

Územní plán města Hluboká nad Vltavou je z velké části zahrnut v územní studii Vltava a jeho grafická část byla použita jako jeden z podkladů grafického výstupu práce.

K podkladům je třeba také počítat Strategický plán LEADER místní akční skupiny Hlubocko – Lišovsko o. p. s. z prosince 2007, který statisticky doplnil charakter místního území.

Mnoho důležitých skutečností nebylo v těchto dokumentech zmíněno. To je dáno především zadáním a detailností jednotlivých analýz. Proto bylo využito také dalších analytických podkladů. Velké množství aktuálních dat bylo zveřejněno na serveru ČSÚ. K charakteristice území byla využita data z Atlasu podnebí ČR, informace z mapových serverů geoportal.cenia.cz, cuzk.cz, Evropská mapa NATURA 2000, hydrologická mapa, mapy BPEJ, mapy ohroženosti vodní a větrné eroze ČR a dalších zdrojů uvedených v seznamu použité literatury.

4.2 Územní studie Vltava

Tato studie má sloužit jako podrobný podklad k navazujícím analytickým studiím splavnosti Vltavy, systému protizáplavových opatření, rozvoji cestovního ruchu na VD Hněvkovice a v oblasti mezi Hlubokou nad Vltavou a Českými Budějovicemi, a navazuje na ÚS Orlicko. Studie má za cíl řešit území podrobněji, než zásady územního rozvoje, ale detailně nenahrazuje územně plánovací dokumentaci jednotlivých obcí.

Součástí ÚS Vltava je Urbanistická rukověť, která na základě ÚPD doporučuje urbanistické úpravy s ohledem na zamýšlené projekty a slouží jako metodická pomůcka při pořizování nové ÚPD území.

Částí projektu je i problematika čistoty vody ve VD Hněvkovice. Zdůrazněn je význam modernizace ČOV ve spádové oblasti. Se zlepšenou kvalitou vody ve Vltavě se očekává větší využitelnost celé lokality ke koupání.

5. Zhodnocení území

5.1 Charakteristika zájmového území

5.1.1 Přírodní charakteristika území

5.1.1.1 Popis zájmové lokality

Verbík (1983) popsal Purkarec jako jihočeskou vesnici, rozkládající se po obou březích Vltavy. Řeka, rozděluje obec na Velkou na levém a Malou stranu na pravém břehu, protéká středem katastru od jihu k severu. Na západní straně je vysoký lesnatý pahorek Strážiště, jehož východní svah, tam, kde les končí, přechází v plošinu U křížku. Dále klesá na východ k řece Vltavě, a na úpatí se rozkládá obec. Údolí, v němž leží vesnice, není široké a přechází po obou stranách ve svahovitý terén. Pole jsou rozložena většinou po stráních se skalnatým podložím, jenom v samé blízkosti obce jsou pole s hlubší hlinitou půdou, místy s písčitým nánosem. Obvod katastru tvoří ze tří stran lesy, pouze na východ je zčásti otevřený terén, kde Purkarec hraničí s katastrem Kostelce. Ke Kostelci se táhnou Vršky, na severní straně Purkarce je příkřejší vrch Kotořice a na jižní Černý les a U Hrádku.

5.1.1.2 Klimatické podmínky

Průměrná roční relativní vlhkost vzduchu se pohybuje mezi 75 – 80%. Průměrná roční rychlost větru dosahuje 2,5 m/s s převážně západním směrem proudění. Dle Quittovy klasifikace se byla oblast zařazena do mírně teplých oblastí přímo na rozhraní MW6 a MW7 a dle Atlasu podnebí ČSR 1958 se podnebí zařadilo pod označení B3 – tedy mírně teplá oblast a mírně vlhká podoblast. V dnešní době je k. ú. Purkarce zařazeno do obilnářské oblasti – podoblast 4, která je obecně charakterizována produkční schopností < 42 bodů a stupněm zornění přibližně 60%.

5.1.1.3 Geologické poměry

Na dně Vltavy, v okolí koryta potoka Rachačka a v okolí nepojmenovaného potoka pramenícího v oblasti Záhoří a ústící do Vltavy se nacházejí nezpevněné nivní sedimenty obsahující hlínu, písek a štěrk. Okolí potoka protékajícího podél silnice

III/12221 směrem od Chlumce je složeno ze sedimentu smíšeného. V okolí těchto vodních toků se rovněž objevuje sediment písčito – hlinitý až hlinito - písčítý.

Písek a štěrk tvoří delší pás na pravém vltavském břehu. Největší množství jílu se táhne podél silnice III/12221 za potokem Rachačka směrem na sever.

Levá strana purkareckého katastru je tvořena masivem pararuly, který se nachází v jižní a jihozápadní části českého masivu také nazýván moldanubikum. Pravá část katastru je rovněž tvořena pararulami, ovšem s rozdílným mineralogickým složením. Zatímco Malá strana obsahuje biotit a sillimanit, na levé straně navíc se navíc vyskytuje cordierit, muskovit a granát.

5.1.1.3 Výskyt radonu

Výskyt radonu v objektech je nejvíce podmíněn geologickým podložím. Z mapy radonového indexu (dříve také nazývaná jako mapa radonového rizika) lze vyčíst převažující radonový index. Většina území katastru je označena středním indexem (3. stupněm ve 4 – stupňové škále). Na plochách písků a sedimentů je index přechodný (2. stupeň). Ovšem na základě těchto map nelze určovat radonové ohrožení jednotlivých pozemků, či objektů. Tyto mapy slouží například k rozmístění radonových detektorů.

5.1.1.4 Pedologické poměry

Pedologie a geologie jsou na území spolu provázány a tyto vztahy lze vyzorovat i v geologických a pedologických mapách na území katastru Purkarce.

Břehy řeky Vltavy vyplňují regozemě, v údolích potoků se vyskytují gleje. Největší část levého i pravého břehu zabírají pseudogleje s hlubokým půdním profilem. Většina těchto půd se rozkládá v blízkosti intravilánu. Naopak ve vyšších polohách, v místech, kde se dnes rozkládají pole, louky a pastviny, převažují kambizemě. Mohutnost těchto půdních profilů se ztenčuje, až postupně přecházejí v rankery a litozemě.

5.1.1.5 Vodní toky a plochy

Nejvýznamnější vodní plochou řešeného území je VD Hněvkovice, které vzniklo přehrazením řeky Vltavy. Obecní katastr se rozkládá mezi 219. a 223. km od ústí

Vltavy. Výška hladiny přehrady se může pohybovat od 365,00 do 370,10 m n. m. Nejvýznamnějším přítokem je potok Rachačka pramenící v lese severně od Nové Vsi u Olešníka. Tok měří celkem 6,7 km, z toho první tři kilometry od ústí do Vltavy leží v k. ú. Purkarec. Ostatní přítoky nemají název. Mezi 220. a 221. km ústí z levé strany do Vltavy kromě Rachačky i další potok, protékající intravilánem obce a měřícím 1,1 km. Přímo na 222. km přitéká potok pramenící ve Staré oboře v místech zvaném Záhoří přítok o délce přes 2,5 km. A pod Karlovým Hrádkem tvoří v délce 1 km hranici katastru přítok rovněž pramenící ve Staré oboře v místech zvaném Vaňkovka. Pravé vltavské přítoky jsou dva. První o délce 1,8 km tvoří jihovýchodní hranici mezi kosteleckým Černým lesem a Malou stranou. Na severu potom 1,2 km dlouhá strouha.

5.1.1.6 Výskyt vzácné fauny a flóry

Nepřístupné obory v těsné blízkosti k.ú. Purkarec poskytují výborné podmínky k ochraně místní fauny a flóry.

K ohroženým rostlinám, které se v těchto místech vyskytují, patří mech dvouhrotec zelený (*Dicranum viride*) zapsaný v Červeném seznamu ČR jako ohrožený. K ochraně tohoto druhu je důležité zachovat a neměnit podmínky vlhkosti a trofie substrátu. Potencionální ohrožení je dáno kácením a odstraňováním substrátu (*biomonitoring.cz*).

Na tomto území žijí 4 ohrožené druhy bezobratlých živočichů.

U kovaříka fialového (*Limoniscus violaceus*), dle Červeného seznamu ČR kriticky ohroženého, se vyžaduje v lokalitách lesních obor zajistit věkovou a prostorovou různorodost porostů a zvyšovat zásobu mrtvého dřeva.

Roháč obecný (*Lucanus cervus*), který by se dal nazvat vlajkovým druhem této oblasti, je zařazen v Červeném seznamu ČR jako ohrožený z důvodu nevhodného lesního hospodaření a výsadbou monokultur. V současnosti může být jeho výskyt ohrožen černou zvěří, živící se na larvách.

V péči o páchníka hnědého (*Osmoderma eremita*), v Červené knize ČR označen za kriticky ohroženého, je nezbytné vyvarovat se kácení vrb podél vodních toků.

Výskyt rýhovce pralesního (*Rhysodes sulcatus*), rovněž kriticky ohrožený druh, by měl být v okolí jeho výskytu podpořen výsadbou jedlí (*biomonitoring.cz*).

V Červené knize ohrožených druhů ČR jsou také zapsány 2 druhy ptáků: strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*) – zranitelný druh a lejšek bělokrký (*Ficedula albicollis*) – téměř ohrožený (*biolib.cz*).

5.1.2 Krajinný ráz území

Atraktivní krajinný ráz údolí řeky obklopeného lesy, dýchající až mystickou historií těchto hvozdů, doplňuje sice ne moc honosná, ale s přírodou souznívající lidová zástavba podpořená logickým uspořádáním pozemků zahrad, sadů, akátových alejí i polí.

Místní kultura, vzhledem k tradičně vlasteneckému obyvatelstvu tvrdě pracujícího v lesích, vychází z respektu k přírodě.

V současnosti lze vytknout malou péči vlastníků o své pozemky kolem domů a chalup, které nejsou dobře uklizeny. Rovněž nejsou pěkné křovinami zarostlé a neupravené svahy kolem cest a potůčků, kam jsou odkládány nejrůznější odpady, např. obaly od olejů, pneumatiky, nebo staré koberce.

5.1.2.1 ÚSES

Oplocené obory a zároveň jejich integrace do evropského systému NATURA 2000 přímo předurčují i přilehlé území k začlenění území do systému nadregionálních biocenter. I z tohoto důvodu jsou navrženy, a z velké části i funkčně realizovány, regionální i lokální ÚSES, a to i přesto, že zde nebyly provedeny PÚ.

5.1.2.2 Významné stavby mající velké dopady na ráz krajiny

Samotnou kapitolu potom tvoří celorepublikově dvě důležité stavby, mající přímý vliv na ráz krajiny: Vodní dílo Hněvkovice a Jaderná elektrárna Temelín

5.1.2.2.1 Vodní dílo Hněvkovice

Hráz vodní nádrže leží přibližně 5 km jižně od města Týn nad Vltavou, 30 km severně od Českých Budějovic a 5,5 km severně od Purkarce. Přehrada vznikla především proto, aby nedaleká JE Temelín měla za všech podmínek zajištěn dostatečný objem

technologické vody. Stavba probíhala v letech 1986 – 1991 současně s vodním dílem Kořensko ležícím o 10 km dál po proudu, ovšem o vybudování vodní přehrady se uvažovalo již po 1. světové válce. Celková délka koruny hráze je 191 m, výška 30 m a kóta koruny 372,6 m n. m. Součástí vodního díla je vodní elektrárna. Přes korunu hráze vede veřejná komunikace III/12220. Nádrž dosahuje po jez v Hluboké nad Vltavou a dosahuje délky 18 km o rozloze 277 ha. Dle manipulačního řádu musí být zajištěna výška hladiny minimálně 365 m n. m. Při nižší vodní hladině by nebylo technicky možné využívat vodu pro JE Temelín (*pvl.cz*).

Nádrž byla navržena i k jiným, než energetickým účelům (např. sportovní rybolov, rekreace, vodní sporty).

5.1.2.2 Jaderná elektrárna Temelín

JE Temelín je nejvýkonnější elektrárnou v České republice. Instalovány jsou dva bloky, každý o výkonu 1000 MW. Majitelem JE Temelín je energetická společnost ČEZ, a. s. Elektrárna Temelín leží přibližně 5 km jižně od města Týn nad Vltavou, 24 km od Českých Budějovic a 7 km severovýchodním směrem od obce Purkarec. JE Temelín byla vystavěna v nadmořské výšce 500 m n. m. Výška 4 chladících věží dosahuje 155 m a i díky vypouštěné páře vytváří významnou dominantu širokého okolí. Celková viditelnost dosahuje několika tisíců km² (věže lze vidět přibližně ze vzdálenosti 30 km, vypouštěnou páru až ze 70 km) a vytváří tak v této oblasti jedinečný ráz krajiny. Elektrárna byla vystavěna na vyvýšeném místě především proto, aby se eliminovalo ohrožení během možných povodní. V místě výstavby bylo také zvoleno díky dobré zásobě vody (VD Hněvkovice a Kořensko). Geologické podloží tvoří moldanikum a oblast je seizmicky klidná (neleží zde žádné seismické zlomy). Hustota osídlení v okolí JE Temelín je poměrně malá, což má především bezpečnostní výhody, ovšem není využito odpadní teplo.

5.1.3 Kulturní charakteristika obce

5.1.3.1 Historie obce

Obec patří k místům s velmi zajímavou historií a v nejbližším okolí není vesnice, která by hrála v minulosti tak významnou úlohu. S prvními známkami osídlení katastru a nejbližšího okolí (Jezince, Chlumeč, Hrádecká či Zahrádecká vrata ve

Staré oboře, hradiště Baba aj.) se setkáváme ve střední době bronzové od poloviny 2. tisíciletí před naším letopočtem. V samotném katastru byly nalezeny mohyly z tohoto období. V hrobech se nacházela keramika, bronzová zbroj, ale také šperky jako například bronzové náramky, jehlice a podobně. V literatuře se uvádí, že šlo o kulturu jihočeského lidu mohylového, který se zabýval především pastevectvím.

Kdy vznikl dnešní Purkarec, není přesně známo. První historická zpráva (Purcharcz) se hlásí k roku 1352. To však byla již ves konstituovaná. Lze se domnívat, že byla založena v průběhu kolonizace prováděné na hlubockém panství v předchozím století. Ačkoliv jméno vzniklo z původně německého osobního jména Purkart a nemá v Čechách v názvech obcí obdoby. Většina obyvatel byla česká a toto jméno se v těchto časech užívalo i u česky mluvícího obyvatelstva.

V 60. letech 14. století byl vystavěn farní kostel sv. Jiří v gotickém stylu, ze kterého je patrná křížová klenba a boční portál s osvětlením, i přesto, že v pozdější době došlo k barokní přestavbě.

Období, v němž se Purkarec poprvé připomíná, charakterizoval feudální společenský řád, který přetrval až do revoluce v roce 1848. Základní výrobní prostředek – půda – byla v monopolním vlastnictví feudálů, kteří ji však většinou přidělovali do držby bezprostředním výrobcům – poddaným rolníkům (rustikál). Rolníci byli nuceni odvádět feudálním vlastníkům a církvi část výroby. Část pozemků obhospodařovali feudálové ve vlastní režii (dominikál). I dominikál ovšem obdělávali rolníci. K robotám patřila práce při sklizni obilí, sena, rybolovu, nahánění zvěře při lovech, práce v lese, odvoz dřeva, provádění tzv. dalekých fůr (poddaní byli nuceni na své náklady přepravovat materiál pro potřeby armády a panství na vzdálenosti několika dnů) pro potřeby panství a podobně.

Roku 1897 byl založen Sbor dobrovolných hasičů. Rok 1902 byl pro vesnici velice úspěšný, protože v dubnu byl založen spolek Vltavan. V září vznikla Národní jednota pošumavská, podporující české obyvatelstvo kulturně i politicky, ale především si dávala za cíl podporovat vzdělání českých dětí (obdobným způsobem, jako to dělaly spolky německé). V listopadu tohoto roku byla v Purkarcu také zřízena pošta, jejíž zřízení provázela řada sporů, protože řada purkareckých místních poštu v obci odmítala.

Rok po vzniku Československa byla slavnostně zasazena lípa Svobody před farní zahradou, která zde stojí dodnes. Pod kořeny tohoto stromu byly uloženy památní listiny. Jako další místní spolek byla v roce 1922 založena Tělovýchovná jednota Sokol a jako společná místnost sloužily prostory hostince U Janátů.

Jednání o elektrifikaci obce probíhaly již mezi roky 1912 – 1917, ovšem až 10. října 1930 v 5 hodin odpoledne došlo k vlastnímu rozsvícení.

V 19. století zde žilo až 750 osob a ještě v roce 1946 zde žilo 500 – 750 obyvatel. Ovšem z důvodu osidlování českého pohraničí po 2. světové válce již v roce 1950 zde žilo 385 obyvatel.

Po 2. světové válce započal proces kolektivizace. Prvním pokusem o zřízení JZD v Purkarcí byl rok 1950, ovšem až v roce 1956 pod velkým nátlakem došlo k „dohodě“. Jednotné zemědělské družstvo nebylo velmi výkonné, a proto došlo v roce 1966 ke sloučení s prosperujícím JZD Jeznice, a došlo k transformaci na JZD Vltavan Purkarec. Transformace byla dokončena v roce 1976 sloučením s JZD Olešník.

Až do roku 1975 byly v obci aktivní převozníci, kdy zde byla postavena lávka pro pěší i osobní automobily. Lávka přispěla k oživení celé obce, když byla využívána chataři z Malé strany (*vltavan.cz*).

Největší změnou v celé historii obce se stalo napuštění VD Hněvkovice, když v roce 1988 proběhla za pomoci mechanizace demolice 26 domů, které měly být zaplaveny. Samotné jezero nádrže bylo potom napuštěno v roce 1990.

5.1.3.2 Významné památky

Kromě Karlova Hrádku a kaple sv. Rozálie, kterým je vyhrazen samostatný prostor níže, je třeba zmínit další důležité památky obce. Z dob nejstaršího osídlení Jihočeským lidem mohylovým lze v k. ú. nalézat pozůstatky této kultury dodnes. Nejpatrnější a zároveň nejmystičtější na člověka působí místa mohyl. Také na pozemcích ležících v jihovýchodní části katastru lze nacházet různé hmotné pozůstatky tohoto osídlení.

Původně gotický kostel sv. Jiří je nejvýznamnější stavbou v intravilánu. Kostel je místní dominantou a působí na celou vesnici impozantním dojmem, který navíc

umocňuje vodní plocha Hněvkovické nádrže. Ačkoliv je kostel původně gotický, v období baroka došlo k zásadní přeměně kostela do dnešní podoby. Jen věž kostela byla původně dřevěná, ale v roce 1880 byla nahrazena zděnou z peněz, které po své smrti odkázal místní rodák Josef Svoboda. Vybavení kostela je rokokové, převážně pořízeno v 2. polovině 18. století. Kostel je obklopen malým hřbitovem, který je obehnán zídka a dává tak každému najevo osobitý svéráz celé vesnice.

V obci se nachází několik domů selského baroka: čp. 3, 6, 8, 9, 26, 28 a 29 (z roku 1839). Ačkoliv správně náleží obec do Českobudějovicka, architektonický se řadí k oblasti Bechyňsko – Týnské. To je dáno nejen tím, že Purkarec dříve spadal pod správu Týna nad Vltavou, ale především ekonomické podmínky obyvatelstva byly v této oblasti podobné. Proto přestavba hospodářských objektů a obytných domů se některých domů nedotkla. Z tohoto důvodu se na těchto domech zachovaly jedinečné prvky lidové architektury. Zajímavá je pilířovitá stodola, která je zděná jen částečně, zbytek je roubený. V obci tak leží dva kamenné mostky z 19. stol.

Zásluhou Vltavanu v obci vznikla Památeční síň jihočeské voroplavby – zřízena byla v 70. letech v domě bývalého obecního úřadu z roku 1914. Na návsi napravo od kostela byl také r. 1972 postaven Památník purkareckých plavců.

Vystavěním VD Hněvkovice v podstatě zanikla celá výstavba na pravém břehu (zachován byl pouze jeden dům). Celkem bylo rozbořeno a zaplaveno 26 domů, a to z velké části významných objektů lidové architektury. Zmizela např. barokní fara čp. 1, nebo budova místní školy. Jedinečný objekt starého mlýna ze středověkých dob zmizel také.

5.1.3.2.1 Stará a Poněšická obora

Obě obory jsou od sebe rozděleny řekou Vltavou. Starou oboru si oblíbil již vladař Karel IV., když založil Karlův Hrádek. Obora o rozloze 1 556 ha se rozkládá na levém břehu Vltavy jižně od Purkarce a severně od Hluboké nad Vltavou. Za dobu založení obory může být považována 2. polovina 14. století, ale s příchodem rodu Schwarzenbergů na Hlubokou došlo k významnějšímu rozvoji lesního hospodářství v této oblasti. Z důvodu přemnožení spárkaté zvěře (tj. označení pro lovné přežvýkavce z řádu sudokopytníků a prase divoké), která páchala velké škody na lesním porostu, došlo k výstavbě nového oplocení, které je dodnes tvořeno stovkami

zděných sloupků. Stavba byla zahájena v roce 1766 a byla dokončena na podzim 1771, když byla honci do obory nahnána zvěř. V dnešní době zde žijí stáda daňků, muflonů a prasat.

V roce 1854 vznikla Poněšická obora (někdy je také užíván název Nová obora) s rozlohou 1 664 ha. Obora leží na pravé straně Vltavy a nachází se mezi Dobřejovicemi, Vitínem, Vlkovem a Poněšicemi (celá obora nese název podle této obce).

Do systému obor je také nutné zapojit i oboru třetí, ne tak rozlehlou, purkareckou oboru ležící ve východní části katastru obce.

Obry tvoří lokality s přirozeným stromovým porostem. Ze dřevin převládají především dub, habr buk a smrk.

5.1.3.2.2 Karlův Hrádek

Romantická zřícenina hradu se nachází přibližně 2 km jižním směrem od vesnice Purkarec. Nejstarší zmínka o hradu pochází z roku 1357. Hrádek nese jméno po svém zakladateli Karlu IV, který měl posílit svou moc na území ovládaném Rožmberky. Jeho snahou bylo v této lokalitě vystavět hrádek a městečko (pravděpodobně v místech dnešního Purkarce). Dle nepravidelného půdorysu místností lze předpokládat, že Hrádek sloužil pravděpodobně jako lovecký hrad po vzoru letních sídel ve Francii. Hrádek také mohl sloužit k výběru mýta na řece Vltavě (*Cukr, 2007*). V 70. letech 14. století byl hrad opuštěn a samovolně chátral, až z něj zbyla jen ruina.

Hrad obepíná ze všech stran hluboký příkop kolem trojúhelníkového jádra. Vnější zachované zdi ukazují původní výšku zděných konstrukcí. Na severní (vstupní) straně se dochovala velká hrotitá okna hradní kaple. Vnitřní zdi se z velké části zřítily (*Kovář, 2008*).

5.1.3.2.3 Rachačky

Asi 2,5 km západně od Purkarce v údolí potoka Rachačky se nachází stejnojmenné místo. Od roku 1677 zde probíhala těžba ve vápencovém lomu, ve kterém se nacházela i jeskyně s krasovými jevy. Vápenec pro hlubockou vrchnost se zpracovával v místní vápence a v roce 1715 zde byla postavena i panská cihelna.

Vápenec nebyl vhodný pro výrobu bílého vápna, ovšem jako zednický kámen byl dobře použitelný. Těžba zde byla ukončena na přelomu 40. a 50. let 20. stol. Nedaleko stojí bývalá hájovna postavená v roce 1706. Rachačky jsou ovšem nejvýznamnější díky barokní kapli svaté Rozálie vybudované roku 1680, když byla velká část Čech zasažena morovou epidemií (sv. Rozálie je ochránkyně před morem). V 19. století počet návštěvníků stoupal, a proto došlo v letech 1881 – 1882 k jejímu rozšíření a úpravě blízké studánky. Sláva Rachaček vydržela do poloviny 20. stol. V r. 1945 navštívilo pouť na 5 000 lidí, a ještě v roce 1957 zde přišlo procesí z Dolního Bukovska. V roce 1993 se kapli podařilo zrekonstruovat, ovšem postrádá veškeré vnitřní vybavení. V létě místo ožívá dětskými tábory (*Cukr, 2007*).

5.1.3.2 Sídelní typ

Plužina má tvar návesní ulicovky, kde dominantní roli hraje budova kostela. Na okolní zástavbu, vycházející z ulicovky, navazují větší pozemky zahrad hospodářských statků, až volně přechází v otevřenou zemědělskou krajinu. V samotné návsi je dostavěno několik novějších staveb občanské vybavenosti (zastávka linkových autobusů, restaurace s venkovním posezením) a dva bloky řadových domů.

5.1.4 Vybavenost obce

5.1.4.1 Občanská vybavenost

Levá část obce je napojena na rozvodnou soustavu pitné vody Zliv – Olešník – Purkarec a současně je tato soustava napojena na vodárenskou soustavu JČK, k němuž také náleží vodojem. Je zde také vystavěna kanalizace s ČOV. Pravá strana ČOV postrádá, ovšem její výstavba je zanesena v územním plánu obce z důvodu dalšího rozvoje této oblasti. Provozovatelem těchto sítí je VaK JČ.

Obec je napojena na elektrické vedení 22 kW s trafostanicí na obou březích. Kvůli propojení pravého břehu je elektrické vedení situováno přes řeku.

V obci funguje jeden obchod se smíšeným zbožím. Také je zde rybářské centrum pro zřizování rybářských lístků a nákupu nezbytného rybářského vybavení. Ideální prostor pro pořádání společenských akcí je v restauraci U Janátů (U Houšků). Kromě této restaurace, jsou v obci ještě restaurace Vltavan a Pelíkán, které zároveň poskytují i ubytování pro 25 a 20 respektive 45 osob. Další možností ubytování je Penzion V Zátocce se 14 lůžky. Všechny tyto penziony poskytují 3-hvězdičkovou třídu ubytování.

K občanské vybavenosti také patří pošta a římskokatolický kostel.

Na pozemku patřícímu k penzionu V Zátocce je zřízen povrch ke hře tenisu.

Nadace ČEZ přispěla 200 000 Kč k výstavbě nového sportovního hřiště na hru nohejbalu, volejbalu atd.). Hřiště je také vybaveno ping-pong stolem. Na návsi je také dětské hřiště s pískovištěm, klouzačkou a jinými prolézačkami.

Většina ostatní občanské vybavenosti se nachází v nejbližších městech (základní škola, lékařská péče, lékárna, policejní služebna, kino). Ovšem v porovnání s jinými obcemi do 200 obyvatel má Purkarce vysoce nadprůměrnou vybavenost a poskytuje tím prostor k dalšímu rozvoji bydlení.

5.1.4.2 Místní spolky a tradice

Nejvýznamnějším a stále aktivním spolkem Purkarce je Vltavan, založený 15. srpna 1902. Sdružoval lidi různých profesí, kteří se podíleli na splavování dřeva ze Šumavy až do Prahy nebo i do německého Hamburku. Jmenovitě to byli především plavci, dřevorubci, dělníci a rybáři. Kromě Purkarce byly voražskými vesnicemi také Hluboká nad Vltavou, nebo vodou zaplavené Jaroslavice a Buzkov. Členové spolku mají vlastní kroje, vycházející z tradičních motivů českých vlastenců 19. století. Spolek se v 70. letech v Purkarci zasadil o stavbu památníku „Všem voroplavcům Vltavanu z Purkarce a okolí“ a k otevření jedinečné Síně tradic jihočeské voroplavby, která prošla několika rekonstrukcemi. Naposledy Nadace ČEZ přispěla 200 000 Kč v roce 2009 k opravě střechy muzea. Spolek pořádá každoročně oslavy ke dni založení spolku. Podobné spolky jsou aktivní především v okolí Prahy (Štěchovice, Davle, Praha) i v jiných zemích Evropy i severní Ameriky.

V Purkarci jsou aktivní rovnou dvě myslivecká sdružení. Působí zde tradiční Sdružení dobrovolných hasičů.

Od roku 2006 se v Purkarci každý červenec pořádají závody dračích lodí a byl zde také založen oddíl holdující tomuto sportu.

Velkému zájmu místního obyvatelstva se těší tradiční „odemykání“ a „zamykání“ Vltavy, kdy jsou pořádány pochody z Hluboké nad Vltavou do Purkarce podél řeky.

5.1.4.3 Doprava

Vesnicí a potažmo celou levou stranu katastru obce prochází silnice 3. třídy č. III/12221, propojující obce Chlumeč, Purkarec, Jeznice a Litoradlice. Pravý břeh spojuje s obcí Kostelec místní komunikace.

Na návsi je umístěna zrekonstruovaná zastávka linkových autobusů. Veřejnou dopravní obsluhu zde zajišťuje společnost ČSAD Jihotrans, a.s. se 4,5 spoji (v obou směrech) v pracovních dnech. O sobotách, nedělích a dnech pracovního volna žádné dopravní spojení zabezpečeno není. Linka trasy vede: z Českých Budějovic – Hluboká nad Vltavou – Chlumeč – Purkarec – Jeznice – Týn nad Vltavou a opačným směrem. Pravá strana není zpřístupněna veřejnou dopravou, nejbližší zastávka je v Kostelci. Doprava je ztížena svažitostí okolních kopců, což způsobuje dopravní problémy především v zimních měsících při ledovce nebo napadání nového sněhu.

Samotná obec byla v tomto prostoru založena především pro svoji strategickou polohu na řece Vltavě, sloužící už od dob prvního osídlení jako hlavní dopravní tepna celého území. Až výstavbou vltavské kaskády zanikla tradiční přeprava dřeva. Skutečným koncem přímo v oblasti mezi Hlubokou nad Vltavou a Týnem nad Vltavou byla výstavba purkarecké lávky přes Vltavu a po patnácti letech výstavba vodní nádrže. Po r. 1990 je úsek využíván pouze k vyhlídkovým plavbám. V současnosti tyto plavby zajišťuje ARMARINE s.r.o. z Hluboké nad Vltavou, ovšem původní trasa až do Purkarce byla zkrácena a dnes vede pouze k Soutěsce.

Mezi Hlubokou nad Vltavou a Purkarcem je zbudována cyklistická stezka s asfaltovým povrchem, která je pokračováním stezky z Českých Budějovic a měla by být jedním z úseků celoevropské sítě cyklostezek. V jižních Čechách se má držet břehů Vltavy a procházet turisticky atraktivními lokalitami jako Český Krumlov,

nebo Zvíkovské podhradí. Stezka je také přístupná pěším. V zimě je tento 10,5 km dlouhý úsek upravován a slouží jako trať pro běžkaře. Podél stezky jsou vybudovány také zastávky s informačními tabulemi vztahujícími se k přírodě přilehlých obor. Zajímavostí při stavě stezky je skutečnost, že některé úseky vedené přímo podél Vltavy jsou postaveny na cestě, kterou dal v 19. stol. vybudovat Vojtěch Albert Lanna a sloužila k přepravě rakouské soli a dřeva.

Celá lokalita je mimo dosah železničního spojení.

5.1.4.4 Dostupnost internetového připojení

Internetové připojení je v obci dostupné díky poskytovateli datových služeb Telefónica O2 pomocí telefonní linky. Mobilní operátoři Telefónica O2, T-Mobile a Vodafone poskytují rychlost připojení pomocí EDGE (maximální teoretická rychlost je 236,8 kbit/s). Novější rychlejší připojení 3G (2,2 Mbit/s) je na většině území nedosažitelné. Mapa pokrytí 4. operátora U:fon, zaměřeného především na poskytování datových služeb, znázorňuje nejvyšší pokrytí technologií 3G v purkareckém katastru, ovšem signál není dostupný uvnitř budov. Dalším poskytovatelem internetového připojení je lokální společnost NECOSS s.r.o. která poskytuje teoretickou rychlost připojení v obci až 10 Mbit/s.

5.2 Limity využití území

5.2.1 Zóna havarijního plánování jaderné elektrárny

Součástí bezpečnostních opatření JE Temelín je vyčlenění dvou území s přibližně kruhovým tvarem a poloměry 5 (První zóna) a 13 km (Druhá zóna). V těchto zónách území jsou platné a plánované zásady, kterých by bylo nutné využít při možné havárii v jaderné elektrárně. Jedná se o varování obyvatelstva za účelem ukrytí, vyrozumění nezbytných orgánů a organizací (Hasičské záchranné sbory, Policie ČR, Armáda ČR atd.), regulaci pohybu osob a užití jodové tablety. V okruhu 5 km od jaderné elektrárny je navíc vypracován plán evakuace obyvatel. Purkarec je od JE Temelín vzdálen přibližně 7 km, je proto zařazen do II. zóny havarijního plánování.

Přes obec také prochází evakuační trasa využitelná především pro obyvatele obce Litoradlice (jaderna-bezpecnost.cz).

5.2.2 Kulturní památky

Z k. ú. Purkarce je v evidenci NPÚ zapsáno celkem 8 položek, které jsou označeny za kulturní památku:

- Karlův Hrádek – zřícenina
- Kostel sv. Jiří
- Kaple sv. Rozálie
- Mohylník, archeologické stopy – Na kukli
- Mohylník, archeologické stopy – Strážiště
- Venkovská usedlost čp. 30
- Venkovská usedlost čp. 34
- Hospoda čp. 92

Limitace kulturní památky spočívá v omezeních týkajících se využití a úprav (technologie údržby, způsob rekonstrukce) těchto objektů. K těmto úpravám musí být předem podáno závazné stanovisko obecního úřadu ORP České Budějovice.

5.2.3 Zemědělský půdní fond (ZPF)

Na levém břehu Vltavy jsou do II. třídy ochrany začleněny pozemky ležící na západní straně obce a tvoří hranici s intravilánem, což je v územním plánu předurčuje jako potenciálně zastavitelné plochy při další možné výstavbě v tomto katastru a pravděpodobně bude přistoupeno k jejich začlenění do intravilánu. Tomu také napomáhá i oddalování provedení KPÚ v tomto katastru. Přednostně by měla být pro rozvoj celého území využita půda III. – V. třídy ochrany.

V II. zóně ochrany jsou začleněny také pozemky levé strany jižně od vsi nedaleko Karlova Hrádku.

5.2.4 Limity lesů

Celý prostor purkarecké kotliny je obklopen lesy. V k.ú. jsou to lesy hospodářské a lesy zvláštního určení (obory). V obou případech platí omezení výstavby ve vzdálenosti 50 m od kraje lesa, ve kterém rozhoduje stavební úřad jen se souhlasem

Lesní správy Hluboká nad Vltavou. Hospodaření v lesích je zpracováno v LHP a LHO. Tyto dokumenty musejí být vypracovány v souladu s územním plánováním a PÚ.

5.2.5 NATURA 2000 a ÚSES

Území hlubockých obor je vyčleněno jako evropsky významná lokalita sloužící k udržení evropsky významných stanovišť. Zároveň je zde vyčleněna i ptačí oblast, chránící ptačí druhy. Obě tyto lokality jsou začleněny do soustavy chráněných území evropského významu (Natura 2000).

Limity ÚSES zajišťují zachování, obnovení a rozšíření přírodních a přírodě blízkých hodnot. Slouží jako stabilizátor okolní krajiny. Samotná omezení jsou určena orgány ochrany přírody (lokální - MÚ Hluboká nad Vltavou., regionální - Krajský úřad Jihočeského kraje, nadregionální - MŽP, Česká inspekce životního prostředí – oblastní inspektorát ČB) a vydávají závazná stanoviska k jednotlivým zásahům do vymezených ÚSES. Plány ÚSES jsou navrženy a zaneseny v územním plánu, a jako takové jsou i schvalovány (s vyjádřením orgánů ochrany přírody).

5.3 SWOT Analýza

Purkarec je malá obec (do 200 obyvatel) známá svou bohatou historií a tradicemi. Obec je obklopena hlubokými oborami a rozdělena vodní nádrží, ale pořád si zachovává svůj kulturně-přírodní charakter.

5.3.1 Vodstvo

Silné stránky	Slabé stránky
nízké riziko rozvodnění Vltavy	možnost zvýšení vody v potocích a odnos zeminy z polí během velkých průtrží
vyhlášená rybářská lokalita	lokální zdroje znečištění
Příležitosti	Hrozby
rekreace	možné znečištění Vltavy z jiných území
využití Vltavy, jako tradiční dopravní tepny	problémy spojené s motorovými čluny (hluk, dodržování pravidel, znečištění)

Tabulka č. 1 - Vodstvo

Maximální výška hladiny vody je závislá na konstrukčních parametrech VD Hněvkovice, proto je v obci zajištěna ochrana v případě povodní. Celá hněvkovická oblast je rájem rybářů. V projektu splavnění Vltavy, který je jedním z hlavních dopravních záměrů Jihočeského kraje (společně se železničním koridorem, dálnicí a letištěm), figuruje okolí VD Hněvkovice nejen jako tradiční dopravní tepna (Purkarec je zároveň nejvýznamnější obcí v úseku mezi Týnem nad Vltavou a Hlubokou nad Vltavou), ale především jako území s velkým rekreačním potenciálem. Proto je také kladen velký důraz na kvalitu vody ve Vltavě, a to ve formě výstavby nových a rekonstrukcí starších ČOV v celém jejím povodí. Ovšem prozatím kvalita vody kolísá a znamená tedy největší hrozbu pro rozvoj rekreace oblasti. Realizace splavnění Vltavy s sebou nese i využívání motorových plavidel a problémů s nimi spojenými. V neposlední řadě kvalitu vody také zhoršuje i absence ČOV na pravém břehu Vltavy a místní zemědělské objekty. Důležitým problémem je také sklonitost zemědělských pozemků v kombinaci s dosud neprovedenou PÚ.

5.3.2 Občanská vybavenost

Silné stránky	Slabé stránky
obchod se smíř. zbožím	MŠ a ZŠ
vodovod a kanalizace, ČOV	ordinace obvodního lékaře
pošta, kostel	plynofikace
Příležitosti	Hrozby
zlepšení dopravní obslužnosti	Jiné priority v rámci územního plánování města Hluboké
rozvoj sociálních služeb a péče	
rekonstrukce místního sálu	

Tabulka č. 2 – Občanská vybavenost

V obci se nachází všechny základní prvky občanské vybavenosti, avšak chybí mateřská a obecná škola a místní ordinace doktora. Většina obyvatel využívá zařízení v Hluboké nad Vltavou, případně v Týně nad Vltavou. Zástupnou roli by v tomto případě měly hrát sociální služby, které by především redukovaly potíže s dostupností chybějící občanské vybavenosti. Důležitou roli by měla hrát místní samospráva, která by se měla zasadit o realizaci projektů v území Purkarce. Hrozbou je v tomto případě koncentrace investic města pouze do určitých lokací, a tedy nerovnoměrného rozvoje městských částí Hluboké nad Vltavou.

5.3.3 Doprava

Silné stránky	Slabé stránky
Vodní cesta	Vzdálenost od hlavních silnic
Cyklistická stezka do Hluboké nad Vltavou	Žádné železniční spojení
	Špatný stav místních komunikací
	Malá četnost veřejné dopravy
	Špatná sjízdnost komunikací v zimě
Příležitosti	Hrozby
Znovuzřízení přívozu i pro osobní automobily	Nejasná doba realizace PÚ
Prodloužení cyklistické stezky do Týna nad Vltavou, Chlume a Kostelce	Možný nedostatek parkovacích míst v době pořádání místních akcí
Výstavba polních cest v rámci PÚ	

Tabulka č. 3 – Doprava

V Purkarcí chybí dopravní spojení o víkendech. Je to dáno celkovou odlehlostí území, kde vždy hrála hlavní roli vodní doprava v kombinaci s neprostupným kopcovitým terénem. Sklonitý terén hraje také velkou roli v zimě při nové sněhové pokrývce, kdy je velmi striktně regulováno solení cest. Dopravní situaci území by mohlo zlepšit dobudování sítě cyklostezek a polních cest v rámci PÚ. V případě realizace projektů v oblasti cestovního ruchu bude zásadním problémem územního plánování obce vyhrazení parkovacích ploch.

5.3.4 Zemědělství

Silné stránky	Slabé stránky
Dlouhá tradice	Nízké polní výnosy
Lesnictví a myslivost	Sklonitost pozemků
Práce v místě bydliště	Limity omezující užívání chemických prostředků
	Vodní eroze
Příležitosti	Hrozby
Možnost čerpání přímých plateb z evropských fondů (LFA)	Výstavba domů na pozemcích ZPF
Rozvoj aktivit agroturistiky, hypoturistiky	Skupování státních pozemků místními osobami
Ekologické zemědělství	Industrializace, těžba

Tabulka č. 4 – Zemědělství

Lesnictví (s ním spojené vorařství) a zemědělství v Purkarcí byly hlavní zdroje obživy. Zdejší půdy nemají velkou produkční schopnost a v kombinaci s limity omezujícími chemické ošetřování plodin se špatně obdělávají z důvodu sklonitosti a ohrožení vodní erozí. To dává prostor spíše k extenzivnímu využívání pozemků (pastevectví a s ním spojená agroturistika, ekologické zemědělství). Proto je také tato oblast zařazena do LFA. Problémem zůstává nevyořádanost majetkových vztahů a případné skupování těchto pozemků lidmi, kteří k této půdě nemají vztah. Při výstavbě nových domů také dojde k záboru půdy vyčleněné v jako ZPF. V plánech rozvoje území by se nemělo počítat s těžbou místního štěrkopísku, protože těžba by měla nezvratné ekologické následky.

5.3.5 Krajinný ráz

Silné stránky	Slabé stránky
Atraktivní k. ráz	Znečišťování odpady, vznik černých skládek
Území NATURA 2000	Nevzhledné karavany v pravé části katastru
	Nedostatečná údržba porostů
	Pomalá rekonstrukce chátrajících budov
Příležitosti	Hrozby
Možnost financování projektů z EU (např. operační program životního prostředí)	Výstavba golfového hřiště
PÚ jako nástroj fragmentace největších pozemků	Nevhodně architektonicky řešená výstavba rodinných domů
Funkční doplnění LBC, LBK a IP	

Tabulka č. 5 – Krajinný ráz

Krajinný ráz má jako celek velkou kulturně-přírodní atraktivitu a poskytuje zázemí k rozvoji cestovního ruchu. Jako stabilizační prvek zde působí přilehlé oblasti NATURA 2000, které jsou podporovány z programů EU. K dalšímu rozvoji krajinného rázu lze využít doplnění ÚSES o další lokální prvky. Bude nutné vytvořit patřičné územní limity vedoucí k nejšetrnější zástavbě ploch určených k další výstavbě. Výstavbou golfového hřiště by mohlo dojít k nabezení kostry ekologické stability krajiny. Nemělo by dále docházet k zanedbávání péče o vzhled obce. Více sil je třeba věnovat péči o porosty kolem cest, úpravě zeleně a úklidu odpadků.

5.3.6 Pracovní možnosti a podnikání

Silné stránky	Slabé stránky
Lesnictví	Malý počet pracovních příležitostí v obci
	Sezónní práce
Příležitosti	Hrozby
Možnost nového využití chátrajících budov	Zdrženlivost investorů
Rozvoj sociálních služeb z grantů EU	
Čerpání dotací z EU na podporu malého a středního podnikání	
Podporování řemesel, užitého a výtvarného umění	

Tabulka č. 6 – Pracovní možnosti a podnikání

Jako nejstabilnější pracovní příležitosti v obci bylo a pořád ještě je lesnictví a myslivost. Za jinou práci je třeba dojíždět (do Týna nad Vltavou, Českých Budějovic, Hluboké nad Vltavou). Příležitostí pro místní obyvatele je rozvoj řemesel, případně i užitého umění (řezbářství, kovářství). Také zlepšení sociálních služeb může být příležitostí pro místní občany. K současným problémům celého regionu patří pracovní možnosti v zimní sezóně. Tento problém by měl být řešen z pohledu celého Českobudějovického okresu. Odlehlost Purkarce může mít v budoucnu negativní vliv na plány podnikatelů investovat prostředky do rozvoje v okolí Purkarce.

5.3.7 Cestovní ruch (kvantitativní pohled)

Silné stránky	Slabé stránky
Množství turisticky zajímavých lokalit v oblasti	Špatná dopravní dostupnost
Možnost koupání	Daleko od hlavních silnic
Rybářské centrum	Zimní sezóna
Aktivita místních spolků	Problém s čistotou vody VN Hněvkovice
Nová cyklostezka z Hluboké	Závislost na aktuálním počasí
	Nedostatek odpadních košů
Příležitosti	Hrozby
Přívoz jako turistické lákadlo	Možný nárůst vandalství a krádeží
Stavba dalších cyklistických stezek	
Výstavba golfového hřiště	

Tabulka č. 7 – Cestovní ruch

V Purkarci je i poměrně široká škála aktivit. Vyhlášená je rybářská lokalita, vorařské slavnosti, atd. Tyto možnosti je velmi vhodné doplnit dalšími cyklostezkami, přívozem a výstavbou golfového hřiště. S nárůstem aktivit také bude přibývat případů krádeží a ničení veřejného majetku. Počet návštěvníků plně závisí na počasí a ročním období, proto je důležitá aktivita místních spolků, které pořádají různé sešlosti, schůze a zábavy v místních zařízeních.

5.3.8 Rekreace (kvalitativní pohled)

Silné stránky	Slabé stránky
Ubytovací kapacity penzionů	Omezený sortiment v obchodu se smíšeným zbožím
Klidné prostředí pro rodiny s dětmi	Chybějící spojení mezi pravým a levým břehem
Chalupaření	
Příležitosti	Hrozby
Vybudování kempu v nedalekém okolí	Živelné katastrofy (požár, vychřice)
Další rozvoj ubytovacích zařízení	Aktivity v konkurenčních obcích
Nabídka občerstvení formou bufetu na pravém břehu	

Tabulka č. 8 – Rekreace

Z pohledu rekreace je třeba vyzdvihnout počet dostupných lůžek v ubytovacích zařízeních. Dnes je Purkarec tichá malebná vesnice, která může přitahovat především rodiny s dětmi. Pravý břeh je využíván rybáři a chalupáři. Důležitým bude rozvoj možností pro turisty se zřetelem k jejich možné konkurenci v okolí (např. golf). Důležitou snahou by mělo být vybudování takového zázemí, aby se návštěvníci zdržovali pokud možno v okolí obce. Proto je nutné zajistit zde většinu nejn nutnějších služeb (občerstvení na pravém břehu, širší sortiment potravin, drogerie atd.).

Ze SWOT analýzy lze vypozaovat několik zásadních témat, kterým je třeba věnovat pozornost.

5.4 Rozbor SWOT analýzy a návrhů územních podkladů

5.4.1 Cestovní ruch

Nejdůležitějším a nejaktuálnějším problémem je fenomén rozvoje cestovního ruchu. VD Hněvkovice bylo projektováno s přihlédnutím na vedlejší funkce vodního díla, tím působí jako potencionální prvek rozvoje cestovního ruchu v celém svém okolí.

Tato problematika se obecně netýká pouze jednotlivých odvětví v rozvoji území, ale je příležitostí k rozvoji celé škály různých dalších sektorů přidružujících podnikatelské aktivity a potažmo i zaměstnanost v obci. K dalším lze řadit i rozšíření místní infrastruktury.

Ve SWOT analýze byly tyto problémy řešeny zvláště: V části cestovního ruchu byla řešena problematika krátkodobějšího časového úseku (zhruba jednoho dne) a týká se spíše návštěvníků, kteří Purkarcem projíždějí a nezůstávají zde přes noc.

Smyslem projektů zaměřujících se na tento problém je kvantita, tedy nalákat do obce pokud možno co nejvíce návštěvníků, kteří zde mohou zamířit za některým cílem. V posledních letech byla těmto problémům věnována velká pozornost. Akce pořádané Vltavanem a otevírání a zavírání Vltavy patří ke starším tradicím. Ty byly doplněny akcemi novějšími, jako např. závody dračích lodí. Tyto záměry také pevně podpořila i výstavba cyklostezky z Hluboké nad Vltavou.

Tato situace ústí k podpoře výstavby a prodloužení této cyklostezky do Týna nad Vltavou, druhého největšího města v českobudějovickém okrese. Logickým propojením těchto měst lze očekávat navýšení počtu cyklistů, potažmo i běžkařů a pěších.

Dalším, v tomto regionu nevyužitým projektem, by se mohla stát znovuobnovená tradice přívozu v Purkarcu (viz. příloha č. 1.4 Návrh-detail). Nejbližší přívozy lze spatřit na vodní nádrži Lipno a na VD Slapy. Velkou renesanci zažívá v posledních letech Praha, kde se přívozy těší velké návštěvnosti. Hlavním smyslem možného přívozu by bylo propojení levého břehu s pravým. Dosud nejkratší trasa, jak se dostat na druhý břeh, je buď po hrázi Hněvkovické přehrady, nebo přes most v Hluboké nad Vltavou. Přívoz může být navržen i pro automobily, ovšem v tomto případě vyvstávají otázky týkající se ceny plavidla a technického řešení výstavby mola, nebo pontonu. Muselo by také dojít k rozsáhlejší úpravě břehů než ve variantě pouze pro pěší a cyklisty. A další otázkou by v tomto případě byla samotná efektivita takovéto dopravy. Přívoz by samozřejmě byl zpoplatněn, a to by ve spojení s prodlevou, kterou by případný řidič musel čekat, vedlo k upřednostnění stávající cestní sítě. Přívoz by ovšem měl splňovat požadavky na přepravu handicapovaných osob a zároveň by měl poskytnout dostatek prostoru k přepravě kol. Přívoz by měl velký sezónní přínos nejen pro cykloturisty, ale také pro obyvatele Malé strany. Zároveň už

samotná existence přívozu by se mohla stát dalším turistickým lákadlem regionu, a to obzvláště v kombinaci s cyklistickou dopravou. Proto by bylo vhodné doporučení dbát na výjimečnost tohoto projektu ve vztahu k místním tradicím a krajinnému rázu.

Za dlouho nevyhovující je třeba označit stav vozovky mezi Kostelcem a Malou stranou (např. řešeno zastupitelstvem města Hluboká nad Vltavou v r. 2007) a mělo by dojít k její funkční úpravě s přihlédnutím na užívání nejen automobilovou dopravou, ale i cyklisty a pěšími (*příloha č. 1.3 Návrh*). Rekonstrukcí tohoto úseku a zavedením přívozu by z cyklistické stezky do Týna nad Vltavou znamenalo fakt, že cyklisté by se nemuseli vracet stejnou trasou zpět.

Tato skutečnost by byla umocněna navrhovanou homologací silnice č. III/12221 ve směru do Chlumce (*příloha 1.3 Návrh*). Jako jedním z úkolů tohoto projektu by mělo být počítáno i s využitelností této komunikace pro pěší a cyklisty, která je pro tento účel poměrně dost využívána již dnes. Společně s tímto opatřením by bylo vytvořeno propojení se zamýšlenou trasou cyklostezek v okolí silnice 2. tř. II / 105 mezi Hlubokou nad Vltavou – JE Temelín a Týnem nad Vltavou. Po dokončení všech těchto cyklotras v k. ú. Purkarce by se obec stala nejvýznamnější křižovatkou v okolí Hněvkovické nádrže.

5.4.1.1 Návrh cyklostezek ve vztahu k principům KPÚ

Výstavbu všech těchto stezek by bylo vhodné navrhovat zároveň jako součást sítě polních cest. Kromě primárního účelu těchto cest k rekreačním účelům je tedy žádoucí jejich multifunkčnost a dodržování metodických postupů KPÚ. Je tedy nutno neustále zdůrazňovat další funkce polních cest, které vyjmenovává např. *Mazín (2006)*. Nejzásadnějším principem navrhování polních cest je zásada zpřístupnění všech pozemků. I v tomto případě je nezbytné neustálé zdůrazňování smyslu provádění KPÚ jako nejobornějšího prostředku k návrhu i realizaci sítě polních cest a v tomto případě i cyklistických stezek. HPC, VPC i DPC jsou předně stavbami polyfunkčními, a přesto jsou v prostudovaných materiálech tyto principy podceňovány.

Mezi jeden z těchto principů je koordinace projektování ÚSES s návrhem nových cest. Pro návrhy vedení LBK lze uplatnit již i stávající cestní síť. Návrh takovýchto BK má i pozitivní vliv na krajinný ráz v tomto prostoru a zlepšuje tím estetickou tvář

krajiny. Kromě využití cest se nesmí pozapomínat na interakční prvky. V případě Purkarce se jedná zejména o využití porostů nejen kolem cest, ale i jiné krajinné prvky, jako např. meze a příkopy.

Jako další funkci polních cest je třeba uvést jejich protierozní význam. Cesty nejsou z tohoto pohledu v územním plánu Hluboké nad Vltavou řešeny. Tyto problémy jsou především otázkou nového uspořádání pozemků spojených s KPÚ.

Cestní síť také není řešena z pohledu vodohospodářského, ačkoliv je v Územní studii Vltava toto protipovodňové opatření navrženo. Návrh navíc nerespektuje limity ZPF. Proto by bylo vhodné navrhnout v blízkosti této lokality polní cestu (s přihlédnutím na všechny její funkce) nahrazující toto vodohospodářské opatření tak, aby jenom za nejnezbytnějších okolností zasahovalo do nejcennějších půd této lokality.

K problematice cestní sítě je třeba také přistupovat i z pohledu návaznosti na sítě lesních cest. K několika propojením by mělo dojít na pravé straně katastru v součinnosti s návrhem protierozních opatření a zpřístupňováním pozemků.

5.4.2 Rekrece

V problému věnovanému rekreaci byla řešena nabídka pro turisty, kteří mají v úmyslu strávit v Purkarci delší časové období. Tito turisté bývají z větší dálky, a proto je také nutné nabídnout těmto turistům minimálně stejné zázemí, jaké mají „konkurenční“ obce. Za konkurenci lze zhruba považovat všechny obce v prostoru celého Jihočeského kraje. Zároveň ani označení turista není tak přesné. Jedná se spíše o zákazníka, či hosta. V tomto případě je velice důležitá spolupráce mezi jednotlivými subjekty, které se chtějí podílet na projektech v rámci rozvoje a provozování rekreace ve smyslu navrhování, realizací a především profitování. Lze se domnívat, že prostor takovéto vesnice je lépe předurčen k takovému stylu realizace projektů, a to především ze dvou důvodů.

Prvním důvodem je neanonimita obyvatel malé obce, kde podle průzkumů existuje více dobrých vztahů než ve městech, a proto je teoreticky větší šance spolupráce mezi místními občany a podnikateli.

Druhým logickým aspektem je ekonomická stránka věci. Omezené možnosti tak nepřímou vybízejí k nutnosti vzájemné spolupráce, ačkoliv si zároveň konkurují. Lze

to uvést na hypotetickém příkladu: Přestože zde působí 3 různé penziony, každý by měl svým hostům nabízet odlišné služby a společně se doplňovat ve svých službách jako je společná půjčovna kol, pořádání soukromých oslav a večírků, nebo pronájmu půjčování sportovního náčiní.

V případě dalšího rozvoje rekreace se nabízí příležitost k čerpání evropských peněz za pomoci rozvojových programů. K tomu je nezbytná podpora městského zastupitelstva a rady města Hluboká nad Vltavou, kde však může docházet ke střetům prioritních zájmů s jinými částmi města.

5.4.3 Projekt splavnění Vltavy

K nejvýznamnějším projektům zpracovávaným v JČK s přihlédnutím k rozšíření i do kraje středočeského patří splavnění Vltavy. Tento důležitý problém systematicky řeší výše zmiňovaná ÚS Vltava. Pro Purkarec je tento projekt velkou příležitostí, protože to bude znamenat opětovný návrat vodní dopravy na svou tradiční cestu. Již v dobách Rakouska – Uherska bylo uvažováno nad plány plavebních kanálů propojujících Labe s Dunajem a Odrou. V těchto plánech bylo také počítáno se splavněním Vltavy až do Českých Budějovic. V dnešní době jsou takovéto projekty realizovány ve většině zemí západní Evropy (Francie, Velká Británie, Německo, Itálie, Polsko, Maďarsko). Také v ČR a na Slovensku vznikly nebo vznikají podobné projekty – např. splavnění Váhu do Žiliny, ale především Baťův kanál na řece Moravě, který se těší stále většímu zájmu turistů.

Smyslem územního plánování v okolí Purkarce by se mělo stát vyhrazení míst pro kotviště na obou březích. Zároveň by neměly být narušeny jiné činnosti, jako je koupání nebo projížďky na loďkách. Pro koupaliště by bylo nezbytné vyčlenit prostor, za účelem zajištění ochrany koupajících se.

Dalším důležitým aspektem plánování je zajištění technické infrastruktury k navržené maríně. Zde by také měly kotvit hausbóty. Proto je nutné zajistit v tomto území připojení na pitnou vodu, kanalizaci a k elektrické síti. K větším problémům by mohly vést komplikace při vymezení parkovacích ploch. Počet parkovacích míst by měl převyšovat možný počet kotvicích lodí – lze předpokládat 1 automobil pro jednu loď a k tomu je nezbytné přičíst možné návštěvy. Jako nejrychlejší řešení je vyhrazení dalších parkovacích míst v zastavěné části obce a na okrajích

přístupových komunikací ke kotvištím a maríně. Nutné také bude vyčlenění určité plochy v oblasti okolo maríny. Tím však dojde ke značné degradaci krajinného rázu, a také záboru půdy v místech vyhrazených pro ÚSES a tedy bude nutné prolomení limitů území.

5.4.4 Zemědělství

Současné podmínky využití místních pozemků pro zemědělské účely jsou upozaděny. Prostor je dán především jiným stránkám rozvoje, zvláště pak cestovnímu ruchu a rozvoji bydlení, které mají v kontextu Purkarce negativní dopady na zemědělskou činnost.

Historicky nejvyužívanější plodinou bývalo žito. Celé okolí Purkarce ovšem nebylo velmi úrodné a po většinu doby se obyvatelstvo často potýkalo s problémy nedostatečných zemědělských výnosů (*Verbík, 1983*). K možnosti pěstovaných plodin na orné půdě proto lze doporučit např. tritikále (kříženec žita a pšenice), které je odolnější, než pšenice a zároveň zajišťuje větší výnosy než žito. Rovněž je tato plodina využívána ke krmným účelům místními rybníkáři. Situaci ovšem ztěžují místní svahovité podmínky území. Proto by k pěstování této plodiny musela být provedena patřičná opatření omezující vodní erozi.

V posledních 10 letech došlo z důvodů nízkých výnosů ke změně využití pozemků z orné půdy na TTP. Tím se zde také rozšířila možnost chovu hospodářských zvířat. K původnímu chovu skotu se v okolí rozšířil chov ovcí. K. ú. Purkarec leží v oblasti LFA kategorie O^B, a je proto zvýhodněno přímými dotacemi EU.

5.4.4.1 Ohrožení pozemků erozí

Na území Purkarce bylo vybráno 5 území, na kterých byla spočítána ohroženost pozemků vodní erozí (*příloha č. 2.6*).

Největší zemědělsky obhospodařované pole levé strany katastru (č. 1) se rozléhá od lesa U křížku až k intravilánu obce. Dle výpočtu Wichmeier – Smithovy rovnice vychází výsledný faktor G, vyjadřující průměrnou ztrátu půdy v tunách na 1 hektar za rok přibližně: $G = 6,21 \text{ t/ha/rok}$

Z místního šetření bylo patrné, že se zde dodržuje zásada orby po vrstevnicích, která tím snižuje faktor G na 4,35 t/ha/rok. V okolí Purkarce jsou na skalnatém podloží

půdní profily na rozhraní půd hlubokých – středně hlubokých. Severovýchodní část tohoto pozemku má ovšem mělký půdní profil.

V těchto případech bylo často doporučeno zvolit důraznější protierozní opatření. Konkrétně organizační opatření pásového střídání píce a okopanin. Zároveň má pozemek nevhodný tvar. Díky účelnějšímu tvaru pozemku a pásového střídání plodin by bylo dodrženo limitu 1 t/ha/rok.

Druhý pozemek (č. 2) na levém břehu severně od intravilánu v místech zvaném Na dříteňském vršku je sklon svahu o 0,8% menší, faktor $G = 4,48$ t/ha/rok.

Velká část tohoto pozemku má ovšem nízkou mocnost půdního profilu, proto je zde doporučeno dodržení limitu odnosu půdy jen $G=1$ t/ha/rok.

Na pravé straně lze pole rozdělit na 3 pozemky.

Jižní pozemek (č. 5) s $G=4,07$ t/ha/rok, střední (č. 4), který je rozdělen od jižního pozemku cestou, kde $G= 4,5$ t/ha/rok a severní (č. 3) pozemek s $G= 6,65$ t/ha/rok.

Hloubky půd jsou střední až hluboké, ovšem s několika většími plochami mělkých půd. To působí v kombinaci se sklonitostí až 12° velké nároky na protierozní opatření. Lze doporučit pásové střídání okopanin a píce.

Orná půda není z hlediska větrné eroze ohrožena díky klimatickým a geografickým podmínkám.

5.4.5 Zatravnění a návrh nové zeleně v katastru

V grafických přílohách DP č. 1.3 a 1.4 jsou znázorněny plochy orné půdy, které by měly být zatravněny. Jedná se především o nejvýše položené části orné půdy. V pravé části katastru by měly tyto zatravněné plochy také sloužit k oddělení navrženého intravilánu od orné půdy. Případnou možností je také tyto spodní pozemky využívat jako zahrady a sady. Zatravnění pozemků by mělo napomoci k ochraně před vodní erozí, a to především na mělkých půdách a v místech s vyšší sklonitostí.

Návrhy nové zeleně by měly sloužit především k větší fragmentaci krajiny, a tím také k větší heterogenitě území. Hlavním principem je výsadba zeleně v okolí cest a

cyklostezek, a tím také k vytvoření prostředí pro návrhy BK a IP. V neposlední řadě je třeba zmínit funkci navržené zeleně jako bariéry mezi jednotlivými plochami.

5.4.6 ÚSES

Již výše v návrzích o cyklostezkách byly zdůrazňovány postupy při součinnosti navrhování polních cest a ÚSES. V návrhu doplňujícího současného funkčního ÚSES bylo navrženo několik dalších návrhů ke kompaktně fungujícímu lokálnímu ÚSES (příloha 1.2 ÚSES). V návrhu bylo doplněno 5 LBK:

nLBK-01 by měl vést podél cyklistické stezky Hluboká nad Vltavou – Purkarec.

nLBK-02 byl navržen podél vodního koryta a měl by být doplněn také vrbami, které napomohou k rozšíření přirozeného prostředí např. ohroženému páchníku hnědému (navržená nová zeď v příloze č. 1.3).

nLBK-03 a nLBK-04 jsou již navrženy v ÚP města Hluboké nad Vltavou. Jejich navržení by mělo funkčně propojit již navržená biocentra.

nLBK-05 by měl vést v místech již funkční zeleně a jeho funkcí by bylo zlepšení prostupnosti území z důvodu vymezení intravilánu na pravém břehu Vltavy. Nutno také dodat, že LBC-08 není zcela funkční, takže by vymezení tohoto koridoru velmi zvýšilo jeho funkčnost.

5.4.7 Projekt golfového hřiště

V návrzích územního plánu Hluboké nad Vltavou (*také příloha č. 1.3 Návrh*) jsou vyhrazeny louky mezi obcí Purkarec a Karlovým Hrádkem k účelu vytvoření golfového hřiště. Zde je toto území v konfliktu s několika limity území. V případě vymezeného území zapsaného v ZPF by nemělo dojít k žádnému závažnějšímu konfliktu, neboť by nemělo dojít k žádným výraznějším terénním úpravám. Naopak by tato půda zůstala zatravněná. K většímu konfliktu dojde v případě narušení lokálního ÚSES, kde jsou vymezeny LBC a LBK. Při samotné realizaci hřiště bude nutné také přihlídnout ke konkurenčním golfovým hřištím v nedalekém okolí v Hluboké nad Vltavou, v Bechyni a také k nově navrženému hřišti u Českých Budějovic. Realizace golfového hřiště je limitována přilehlou oblastí Staré obory a v ní žijících chráněných druhů živočichů. Podobně jako tomu bylo v případě vybudování golfového hřiště v Hluboké nad Vltavou, kdy došlo dokonce k soudním

sporům při změně limitů ÚSES. Nejzásadnějším problémem realizace bude samotná ekonomická stránka a s ní spojená návratnost investic vložených do úpravy luk, výstavby nezbytného zázemí hřiště i řešení problémů s další výstavbou parkovacích míst jižně od obce. Samotní obyvatelé obce by výstavbu hřiště spíše podpořili, ale většinou nevěří, že k výstavbě hřiště dojde.

5.4.8 Rozvoj bydlení

Záměrem města Hluboké nad Vltavou je dlouhodobá podpora výstavby rezidenčního bydlení a překonání hranice 5 000 obyvatel. K tomuto cíli by měla vést také širší nabídka míst k výstavbě domů v dalších městských částech, tedy i v Purkarcí. Zmíněna již byla výstavba maríny a možnosti bydlení v hausbótech. Ke zvýšení výstavby v obci by měly především vést nově vymezené stavební plochy (přílohy 1.3 Návrh a 1.4 Návrh-detail). Zatímco v pravé části obce by se měla realizovat spíše chatová výstavba založená na rekreaci, v levé části obce by měla být zahájena výstavba domů. K tomuto účelu bude nutné vybudovat nové vodovodní a kanalizační řády a vybudování nové trafostanice. Dle urbanistické rukověti, která je částí ÚS Vltava by nová zástavba měla být volena ve formě venkovských usedlostí a venkovských RD na výměře pozemků min. 1 500 m² a zastavitelnosti území max. 20%. Takto strukturovaná zástavba by tedy měla být v souladu s místní architekturou. Z důvodu situování této výstavby do prostorů limitovanými začleněním pozemků do ZPF, jsou zde striktně limitovány možnosti zástavby, kde by zbylých min. 80% plochy jednotlivých pozemků měly tvořit především sady a zahrady. Tím by nemělo dojít k necitelným zásahům do celkového kulturně – přírodního rázu obce.

K další možné variantě rozvoje bydlení by mohlo dojít díky výstavbě sociálního bydlení (přílohy č 1.3 Návrh a 1.4 Návrh-detail). Tato varianta podpory bydlení nebyla prozatím městem tolik podporována a Hluboká nad Vltavou spíše preferuje postup opačný – tedy prodej obecního majetku soukromým subjektům. Z hlediska předpokládaného vývoje politiky EU budou v budoucnu podobné projekty podporovány daleko více, než je tomu v tomto období. Proto by bylo do budoucna strategicky zajímavé takovéto projekty dále rozvíjet a věnovat jim prostor i v rámci ÚP.

5.4.9 Plán rozvoje občanské vybavenosti a aktivit obyvatelstva

S plánem rozvoje cestovního ruchu je samozřejmý i rozvoj dalších služeb ve vesnici. Na vesnici bývá obvyklá lokální knihovna s velmi omezeným výběrem knih a časopisů. Knihovna zde fungovala v budově místní školy, která byla z důvodu vybudování VD Hněvkovice zbořena. V současné době ovšem mají knihovny i jiný význam, a tím je zřízení veřejného přístupu k internetu. V Purkarcích by byla ideální forma pokrytí vybraných částí obce internetem pomocí veřejně dostupného a bezplatného Wi-Fi signálu. Těmi nejvhodnějšími místy pro příjem internetového připojení jsou v současnosti penziony a místní náves. Také by bylo vhodné pokrýt signálem i zamýšlenou marínu (*příloha 1.4 Návrh-detail*).

V ÚS Vltava je navrženo také centrum první pomoci v rámci splavnění Vltavy, které by mělo být vybaveno nutným vybavením k zasahování při nehodách na vodním toku.

V rámci dalšího rozvoje služeb by k rozvoji mohla přispět i Česká pošta, ve které by mohl být zřízen další „CzechPOINT“ jehož smyslem je získávání veřejných a neveřejných listin vedených státní správou jako jsou např. výpisy z rejstříků (KN, živnostenský, obchodní, trestní). Jeho hlavním smyslem je ušetření času při získávání těchto listin.

Zvažován byl projekt mostu přes Vltavu, který by propojil oba rozdělené břehy k. ú. s přibližně stejnými možnostmi, jako lávka ze 70. let využívanou pro pěší a automobily do 3,5 t. Tento návrh je také zanesen v ÚS Vltava.

Je důležité vyzdvihnout veřejnou vybavenost Purkarce při srovnání s jinými obcemi s méně než 200 obyvateli. Tento fakt je jeden z rozhodujících faktorů, které je zásadní využít. To vychází také z historie, kdy v obci žilo až 750 obyvatel. S postupným nárůstem obyvatel vzniknou také větší požadavky na občanskou vybavenost obce. V tomto ohledu je velká příležitost v rozvoji sociálních služeb – rozvoz dětí do mateřské školy, pomoc důchodcům (rozvoz jídel, nakupování, různé opravy), které jsou i v dnešní době podporovány EU.

Hněvkovická nádrž nabízí výborné podmínky k dalšímu rozvoji vodních sportů. Bohužel kromě klubu Dračí lodě Purkarec zde jiná sportovní organizace nepůsobí.

Proto by bylo velkou příležitostí zřízení nových sportovních aktivit, jakými je např. veslařský klub. Takovýto klub by byl pravděpodobně založen spíše na nemístních obyvatelích, ale zároveň by to byla příležitost i pro místní obyvatele – především pro dospívající. Rozvoj sportovních aktivit všeobecně znamená i rozvoj pro celou obec.

Také vznik golfového hřiště by provázal založení sportovního klubu.

5.5 Posouzení jednotlivých návrhů

Jednotlivé možnosti rozvoje je nutné porovnat s ohledem na několik nejzásadnějších faktorů spojených s přímým vlivem na Purkarec. Za tyto faktory byly zvoleny: vodstvo (V), zemědělství (Z), cestovní ruch a rekreace (CR), krajinný ráz (KR), podnikání (P), ekonomická návratnost (EN). Tyto vlivy jsou navíc silně umocněny jak geografickou polohou, tak malým počtem obyvatel obce.

Projektům byl udělen kladný (+), neutrální (Ø) nebo negativní (-) vliv na jednotlivé faktory rozvoje obce.

Zároveň byly jednotlivé faktory posouzeny i z hlediska tradice území (tradiční – T, nový – N).

Projekt	Tradice	V	Z	CR	KR	P	EN
Přívoz	T	-	Ø	+	Ø	+	+
Přívoz i pro auta	T	-	Ø	+	-	+	-
Most přes řeku	T	-	Ø	+	-	+	-
Cyklistická stezka do Týna nad Vltavou	N	Ø	+	+	-	+	+
Cyklistická stezka do Chlumce	N	Ø	Ø	+	-	+	+
Rekonstrukce komunikace do Kostelce	T	Ø	+	+	Ø	+	-
Splavnění Vltavy - všechna opatření v k. ú. Purkarec	T	+	Ø	+	-	+	-
Výstavba maríny	N	-	Ø	+	-	+	-
Veřejná Wi – Fi	N*	Ø	Ø	+	Ø	+	-
Výstavba golfového hřiště	N	Ø	-	+	-	+	-

Výstavba nových domů	N	-	-	Ø	-	+	+
Sociální bydlení	N	-	-	Ø	Ø	+	Ø
Pozemková úprava	N**	+	+	Ø	+	Ø	Ø
Zařazení nových plodin do osevních postupů	N	Ø	+	Ø	Ø	Ø	+
Protierozní opatření	N	+	-	Ø	+	Ø	Ø

* nová, v kontextu knihovny tradiční

** nová s přihlédnutím na tradici

Tabulka č. 9 – Posouzení návrhů.

Z tabulky je patrné, že nejvíce projektů rozvoje obce je směřováno k rozvoji cestovního ruchu, což vychází také z politiky územního rozvoje Jihočeského kraje. Také lze vyčíst velkou provázanost problematiky cestovního ruchu s novými pracovními příležitostmi a možnostmi podnikání. Viditelný je rozpor mezi tradičními projekty Purkarce a jejich ekonomickou návratností. Další výstavba a rozvoj obce je v rozporu se zábořem orné půdy v katastru a také může značně poškodit cenný krajinný ráz purkareckého údolí.

5.6 Časový harmonogram jednotlivých projektů

V návaznosti na předchozí vyhodnocení bylo přistoupeno k matematickému vyjádření těchto projektů:

+	-	Ø	T	N
+1	-1	0	+1	0

Tabulka č. 10 Hodnoty

Výše byly jasně vyjmenovány a znázorněny aktivity, které je nutné dále začlenit (v kontextu územního rozvoje) do časové roviny – rozdělené na 3 fáze:

- Fáze 1: projekty by měly být realizovány pokud možno okamžitě
- Fáze 2: v rámci rozvoje do několika let, neboli v návaznosti na dokončené projekty první fáze

- Fáze 3: projekty, které by měly být začleněny do územního plánu, ale s jejich realizací by se mělo počítat až v dlouhodobém horizontu

	Projekt	Body
Fáze 1	cyklostezka do Týna nad Vltavou	+3
	zřízení přívozu pro pěší a cyklisty	+3
	PÚ	+3
	rekonstrukce komunikace do Kostelce	+3
	výstavba RD	-1
Fáze 2	Cykl. stezka do Chlumce	+2
	Zařazení nových plodin do osevních postupů	+2
	Splavnění Vltavy - všechna opatření v k. ú. Purkarec	+2
	Protierozní opatření	+1
	Veřejná Wi – Fi	+1
Fáze 3	Přívoz i pro auta	0
	Most přes řeku	0
	Výstavba maríny	-1
	Výstavba golfového hřiště	-1
	Sociální bydlení	-1

Tabulka č. 11, Rozfázování projektů

Výstavba rodinných domů byla, i přes záporné hodnocení, zařazena do fáze 1 nejen z důvodu její ekonomické návratnosti, ale především z důvodu politiky rozvoje celého města Hluboké nad Vltavou, již současným záměrem je trvalé překročení hranice 5 000 stálých obyvatel (v roce 2010 byl celkový počet obyvatel města 4 910). Také rychlost výstavby nových domů bude probíhat pomaleji, než realizace většiny ostatních projektů.

5.7 Shrnutí

Z postupu analyzování, navrhování a posuzování výše vypracovaných výsledků v podobě časového harmonogramu jednotlivých fází je třeba zdůraznit a zopakovat některé vyplývající zásady a skutečnosti.

Zásadním principem vzniku ÚPD je jeho návaznost na ÚAP vyšších územních celků. Velkou roli v rozvoji území zde hraje součinnost územního plánování s politikou územního rozvoje. To je vidět i ve stanoveném harmonogramu.

Z pohledu obcí do 200 obyvatel poskytuje již nyní Purkarec nadstandardní úroveň občanské vybavenosti. Obec tím nabízí dobré podmínky pro bydlení i za plánovaného zvyšujícího se počtu obyvatel. I přes velmi dobrou stávající infrastrukturu však nárůst počtu obyvatel nenaplnil představy současného rozvoje. Je proto nutná změna rozvojových ploch intravilánu.

Hlavním lákadlem pro nové obyvatele by měla být širší nabídka pracovních a podnikatelských příležitostí v obci. Tyto možnosti budou vytvořeny především na základě rozvoje projektů podporujících cestovní ruch a rekreaci v okolí VD Hněvkovice.

K vypracovávání ÚPD by se mělo přistupovat také s předpokladem budoucí realizace PÚ v k. ú. Purkarce. Jednotlivé vypracovávání projektů vedoucích ke všeobecnému rozvoji obce by také mělo být důrazněji vytvářeno na základě metodických postupů vypracovávání KPÚ.

Při projektování a výstavbě cyklostezek je nutné zdůrazňování jejich multifunkčních úloh ve vztahu ke krajině. Pokud jsou tyto úlohy dodrženy, jejich realizace by měla být jasně primárním záměrem rozvoje purkareckého území.

Zásadní konflikty a omezení dalšího rozvoje obce jsou dány především limity ZPF, které omezují další výstavbu RD v návaznosti na současné rozložení intravilánu, proto by mělo být přistoupeno ke stanovení striktních podmínek jejich výstavby.

6. Závěr

V práci bylo popsáno a charakterizováno zájmové území jak z pohledu krajinného, tak z pohledu kulturního a historického. Tím vznikl poměrně ucelený obraz zájmové obce, ze kterého byly stanoveny nejpodstatnější současné i budoucí problémy z pohledu plánování území.

Vytvořením časového harmonogramu došlo k vytvoření jasného plánu, který může být uplatněn ke zpětné kontrole realizací jednotlivých projektů. Lze předpokládat provázanost úspěšnosti jednotlivých projektů. To znamená, dojde – li k realizaci jednoho projektu, tak musí nutně zapadat do celého systematického plánování.

Na vesnicích je snahou znovu realizovat staré projekty. V praxi ovšem tyto projekty znamenají mnohem vyšší náročnost na realizaci.

Nutností je klást ještě vyšší důraz na provázanost ÚP s KPÚ, a to obzvláště v případě nejasného termínu provádění KPÚ. Proto by se návrhy ÚP měly také více soustřeďovat i na řešení této problematiky. Důsledně dodržovány by měly být zásady při navrhování společných zařízení a multifunkčnost jednotlivých opatření.

V plánování venkovského prostoru musí být také počítáno s dlouhodobějším časovým horizontem a to zejména podle aktuálního pohledu na rozvoj venkova v celosvětovém měřítku, ze kterého také vychází i priority evropských programů. Předpokládání priorit evropských strukturálních fondů se stává pořád aktuálnější právě s přibližujícím se rokem 2014.

Seznam použité literatury

BINEK, Jan, et al. Synergie ve venkovském prostoru : Přístupy k řešení problémů rozvoje venkovských obcí. Vyd. 1. Brno : GaREP, spol. s r. o., 2010. 120 s. Dostupné z WWW: <<http://www.garep.cz/publikace/synergie-2.pdf>>. ISBN 978-80-904308-4-6.

BINEK, Jan, et al. Synergie ve venkovském prostoru : Aktéři a nástroje rozvoje venkova. Vyd. 1. Brno : GaREP Publishing, 2009. 99 s. ISBN 978-80-904308-0-8.

BROWN, David L.; KULCSAR, Laszlo. Household Economic Behavior in Post-Socialist Rural Hungary. Rural Sociology. June 2001, Volume 66, Issue 2, s. 157 - 180. doi: 10.1111/j.1549-0831.2001.tb00062.x.

CUKR, Jiří. Netradiční turistické cíle Českobudějovicka. Vyd. 1. České Budějovice : Bohumír NĚMEC - VEDUTA, 2007. 119 s. ISBN 978-80-86829-26-5.

HALAMSKA, Maria. Changing Property Structures in Central European Agriculture in the Process of Decollectivisation : The Social Aspect of Appropriation. EASTERN EUROPEAN COUNTRYSIDE. 2008, no. 14, s. 7 - 25. Dostupný také z WWW: <http://www.soc.umk.pl/eec/eec_2008.html>. ISSN 1232-8855.

HARRIS, John. General Introduction. In Rural Developmet : Theories of Peasant Economy and Agrarian Change. John Harris. London : Hutchinson University Library, 1982. 409 s. ISBN 978-0415084697.

HRABÁNKOVÁ, Magdaléna; TRNKOVÁ, V.; KLEINERTOVÁ, D. Hodnocení území z pozice agrární regionální politiky a rozvoje venkova. Praha : Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, 1996. 81 s.

HRABÁNKOVÁ, Magdalena, et al. Identifikace sociálně - ekonomických podmínek rozvoje horských a podhorských oblastí. Vyd. 1. Brno : AKADEMICKÉ NAKLADATELSTVÍ CERM, s.r.o. Brno, 2009. 218 s. ISBN 978-80-7204-581-5.

HYVNAR, Vladimír, et al. Limity využití území : Praktická příručka [online]. III. vydání. Brno : Ústav územního rozvoje, 2007, stav ke dni 31.12. 2010 [cit. 2011-03-07]. Dostupné z WWW: <<http://www.uur.cz/default.asp?ID=2591>>.

JEŽEK, Jiří. Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. Praha : Linde Praha a.s., 2008. Zemědělská politika a politika rozvoje venkova. 169 - 179. ISBN 80-7201-699-0.

KLUGMAN, Jeni; BRAITHWAITE, Jeanine. Poverty in Russia during the Transition : An Overview. The World Bank Research Observer. 1998, Vol. 13, s. 13 - 35. doi: 10.1093/wbro/13.1.37.

KOVÁŘ, Daniel. Českobudějovicko : I. Levý břeh Vltavy. České Budějovice : Bohumír NĚMEC - VEDUTA, 2008. 239 s. ISBN 978-80-86829-40-1.

KYSELA, Igor, et al. Koordinace územních plánů a pozemkových úprav [online]. Brno : Ústav územního rozvoje, 2010 [cit. 2011-04-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/metodicke-prirucky-a-publikacni-materialy/2010/KoordinaceUP-310510.pdf>>.

LABRIANIDIS, Louis. The future of Europe's rural peripheries. Lois Labrianidis. Aldershot, Hants, England : Burlington, VT : Ashgate, 2004. xiv, 318 s. ISBN 0-7546-4054-X.

LEDNICKÝ, Václav; VANĚK, Jiří. Strategie rozvoje malého a středního podnikání v marginálních příhraničních oblastech České republiky. Karviná : Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2006. 153 s. ISBN 80-7248-397-8.

MAJEROVÁ, Věra. Local Initiatives Functioning as a Condition of Rural Development of the Czech Countryside. Eastern European Countryside. 2009, no. 15, s. 127 - 149. Dostupný také z WWW: <http://www.soc.umk.pl/eec/eec_2009.html>. DOI: 10.2478/v10130-009-0008-2.

MAJEROVÁ, Věra. Český venkov 2006 : Sociální mobilita a kvalita života venkovské populace. Praha : CREDIT Praha, 2006. 127 s. ISBN 978-80-213-1631-7.

MARTINEK, Miroslav; KOZEL, Jaroslav. Architektura a plánování venkova. Vyd. 1. Brno : VUT, 1993. 152 s. ISBN 80-214-0503-1.

MAZÍN, Václav. Generální metodický postup pro komplexní pozemkovou úpravu : jejímž výsledkem je obnova katastrálního operátu na části katastrálního území. Plzeň: Ministerstvo zemědělství ČR, Pozemkový úřad Plzeň, 2006. 126 s.

ROSEGRANT, Mark W.; HAZELL, Peter B.R. Transforming the rural Asian economy : the unfinished revolution. New York : Oxford University Press, 2000. xxi, 512 s. ISBN 0195924479.

SIMON, Françoise. From juridical appropriation to economic appropriation the actors' role. The privatization of the Czech agrofood sector. Montpellier, 1995. 474 s. Dizertační práce. Ecole nationale supérieure agronomique de Montpellier.

SKLENÍČKA, Petr. Základy krajinného plánování. Vyd. 2. Praha : Naděžda Skleíčková, 2003. 321 s. ISBN 80-903206-1-9.

VERBÍK, Antonín. Purkarec : Minulost a socialistická přítomnost jihočeské obce. České Budějovice : Městské muzeum v Týně nad Vltavou, 1983. 304 s.

WATKINS, Kevin, et al. Google books Human development report 2005 : international cooperation at the crossroads : aid, trade and security in an unequal world. New York : United Nations Development Program, 2005. xvi, 372 s. Dostupné z WWW: <<http://hdr.undp.org/en/reports/global/hdr2005/chapters/>>. ISBN 0195305116.

WOKOUN, René, et al. Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. Praha : Linde Praha a.s., 2008. 475 s. ISBN 80-7201-699-0.

Legislativa:

Zákon ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech a územně plánovací dokumentaci

Nářízení vlády č. 75/2007 Sb., o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě

Internetové odkazy

BioLib [online]. 2011 [cit. 2011-04-16]. Profil taxonu. Dostupné z WWW: <<http://www.biolib.cz/cz/taxon/>>.

BioMonitoring [online]. 2007 [cit. 2011-04-16]. Brouci. Dostupné z WWW: <<http://www.biomonitoring.cz/druhy.php?skupinaID=19>>.

eAgri.cz : Pozemkové úpravy [online]. 6. 1. 2010 [cit. 2011-03-30]. Co jsou pozemkové úpravy. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/poszemkove-urady/poszemkove-upravy/co-jsou-poszemkove-upravy/poszemkove-upravy-pro-obce.html>>.

eAgri [online]. 2009-2010 [cit. 2011-04-01]. Leader ČR. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/leader-cr/>>.

Fondy Evropské Unie [online]. 2011 [cit. 2011-04-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/>>.

HAMPLOVÁ, Jana. AK Mgr. Jana Zwyrtek Hamplová [online]. 12.10.2009 [cit. 2011-03-31]. Osadní výbory – staronové občanské výbory? Omyl. Dostupné z WWW: <<http://www.hamplova.cz/osadni-vybory-staronove-obcanske-vybory-omyl>>.

MAS nad Orlicí [online]. 2009 [cit. 2011-04-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.nadorlici.cz/principy-leader.html>>.

MAŘÍKOVÁ, Pavlína. Archiv ministerstva vnitra ČR [online]. Praha : Česká zemědělská univerzita, říjen 2004 [cit. 2011-04-01]. Malé obce - sociologický přehled. Dostupné z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/odbor/reforma/priloh_1.pdf>.

Metodická podpora regionálního rozvoje [online]. 2009 [cit. 2011-03-30]. Koncepční nástroje. Dostupné z WWW: <<http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/koncept.html>>.

Metodika k provádění nařízení vlády č. 75/2007 Sb. [online]. Praha : Ministerstvo zemědělství, 2007 [cit. 2011-03-31]. Dostupné z WWW: <http://www.eposcr.eu/files/informac/odb_clanky/Met_LFA2075-07.pdf>.

Místní akční skupina Hlubocko - Lišovsko [online]. 2011 [cit. 2011-04-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.mashl.cz/>>.

Národní konference VENKOV 2010 [online]. 2010 [cit. 2011-04-01]. Národní strategický plán LEADER 2014+. Dostupné z WWW: <<http://konferencevenkov2010.nadorlici.cz/Priority%209.pdf>>.

Osadní výbor. In Wikipedia : the free encyclopedia [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, 28.8.2008, last modified on 3.1.2011 [cit. 2011-03-31]. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Osadní_výbor>.

PERLIN, Radim. Deník veřejné správy [online]. 2004 [cit. 2011-04-01]. Zájmové spolky na venkově. Dostupné z WWW: <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6019729>>.

Povodí Vltavy [online]. 2010 [cit. 2011-04-16]. Vodní díla a nádrže. Dostupné z WWW: <<http://www.pvl.cz/vodni-dila/dila-nadrze>>.

Problematika malých obcí [online]. květen 2003 [cit. 2011-04-22]. Dostupné z WWW: <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=5783262>>.

Program rozvoje venkova : České republiky na období 2007 - 2013 [online]. Praha : Ministerstvo zemědělství, Květen 2007 [cit. 2011-03-30]. Dostupné z WWW: <https://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fefafd%2F1180428724933.pdf>.

Spolek pro obnovu venkova JčK [online]. 2004 [cit. 2011-04-01]. Stanovy Spolku pro obnovu venkova ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.spov-jck.cz/stanovy-spov-cr/ds-2797/p1=6695&p3=0>>.

Územní plánování : Jihočeský kraj [online]. 2011 [cit. 2011-03-10]. Dostupné z WWW:
<<http://up.kraj-jihocesky.cz/>>.

STŘELEČEK, František; ZDENĚK, Radek. Deník veřejné správy [online]. 1. 2. 2006 [cit. 2011-04-21]. Velikost obcí a ekonomická aktivita obyvatelstva. Dostupné z WWW:
<<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6207352>>.

ŠROMOVÁ, Eva. Abeceda kompetencí obce při řešení vzhledu obce a cest. Moderní obec [online]. 2008, 7, [cit. 2011-04-21]. Dostupný z WWW:
<<http://www.enviweb.cz/clanek/paragraf/71023/abeceda-kompetenci-obce-pri-reseni-vzhledu-obce-a-cest>>.

TYŠER, Luděk. Moodle - Česká zemědělská univerzita v Praze (CULS) [online]. [cit. 2011-03-31]. Kategorizace zemědělského území České republiky. Dostupné z WWW:
<https://moodle.czu.cz/file.php/3468/02_Text_Rajonizace_zem_d_lsk_ch_v_rob_n_ch_podm_nek.pdf>.

Seznam příloh:

1. Mapy GIS:
 - 1.1. Současný stav
 - 1.2. ÚSES
 - 1.3. Návrh
 - 1.4. Návrh – detail
2. Mapy a plány
 - 2.1. Letecký snímek Purkarce
 - 2.2. Historická mapa Purkarce – 3. vojenské mapování
 - 2.3. Purkarec - ZM 10
 - 2.4. Katastrální mapa – levý břeh Purkarce
 - 2.5. Stabilní katastr – levý břeh Purkarce
 - 2.6. Mapa vybraných pozemků pro výpočet erozní ohroženosti
3. ÚS Vltava
 - 3.1. Urbanistická rukověť – ÚP Purkarec – problémový výkres
4. Fotodokumentace
 - 4.1. Pošta Purkarec
 - 4.2. Bytové domy
 - 4.3. Pohled na Malou stranu
 - 4.4. Pohled na páru z chladících věží JE Temelín vzdálené cca 7 km
 - 4.5. Cyklistická stezka do Hluboké nad Vltavou
 - 4.6. Hněvkovická nádrž
 - 4.7. Purkarecká náves (vlevo Penzion Pelikán, v popředí kostel sv. Jiří a autobusová zastávka)
 - 4.8. Obchod se smíšeným zbožím

4.9. Pozemky na kterých je navrženo golfové hřiště

4.10. Zřícenina Karlova Hrádku

4.11. Síň voroplavby

Přílohy

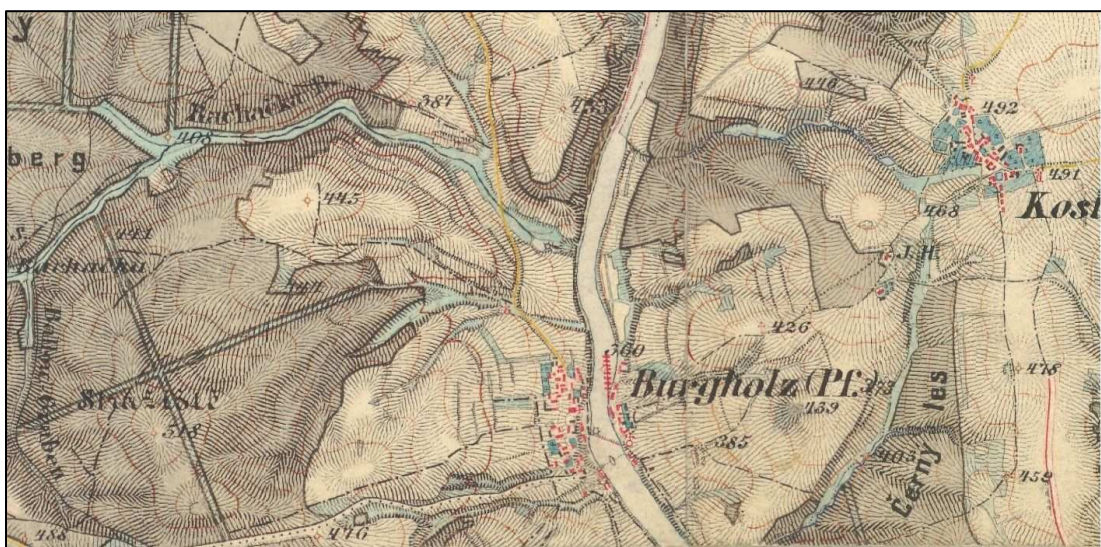
1. **Mapy GIS:** Součástí této diplomové práce tvoří samostatné mapy, které jsou součástí tištěné verze ve formátu A3

2. Mapy a plány

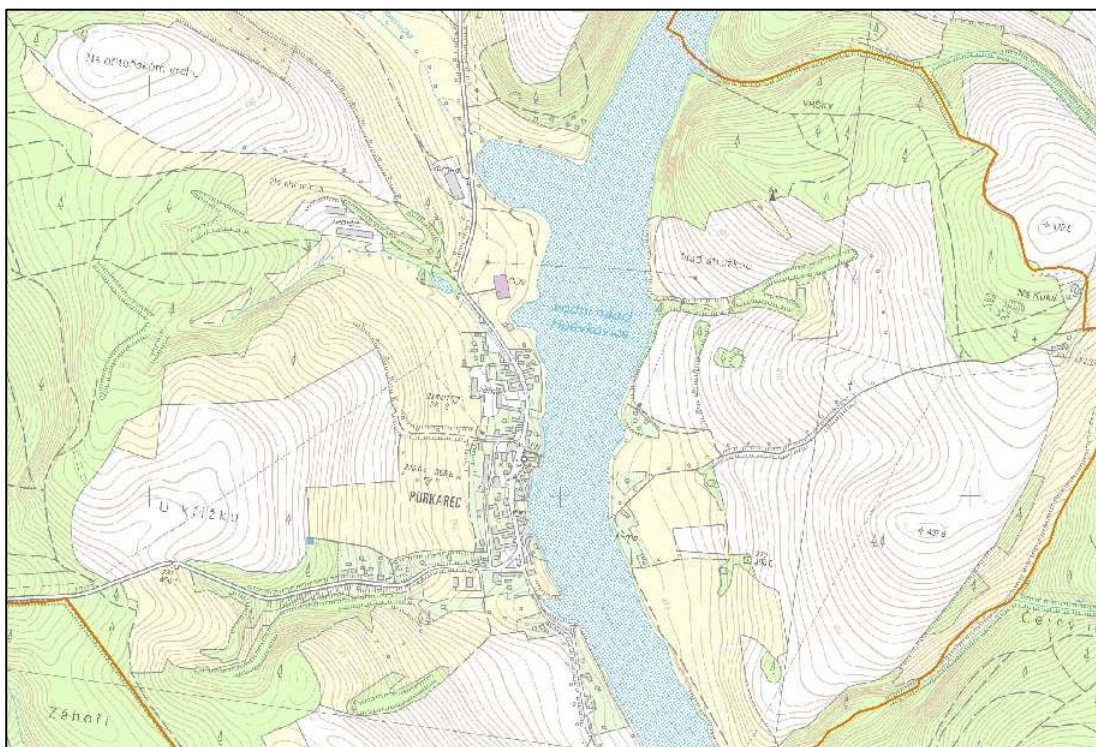
2.1. Letecký snímek Purkarce (*zdroj: Google Earth*)

2.2. Historická mapa – 3. vojenské mapování (*zdroj: <http://oldmaps.geolab.cz/>*)

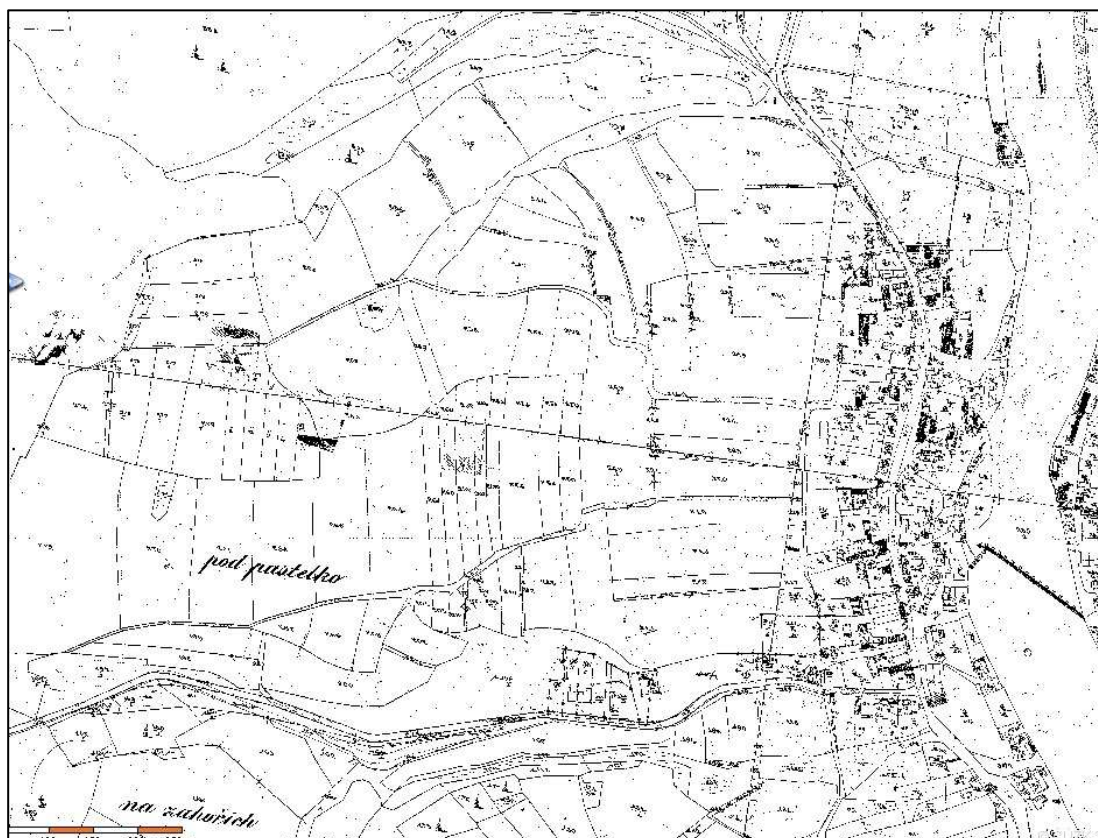
2.3. Purkarec - ZM 10 (zdroj: <http://geoportal.gov.cz>)

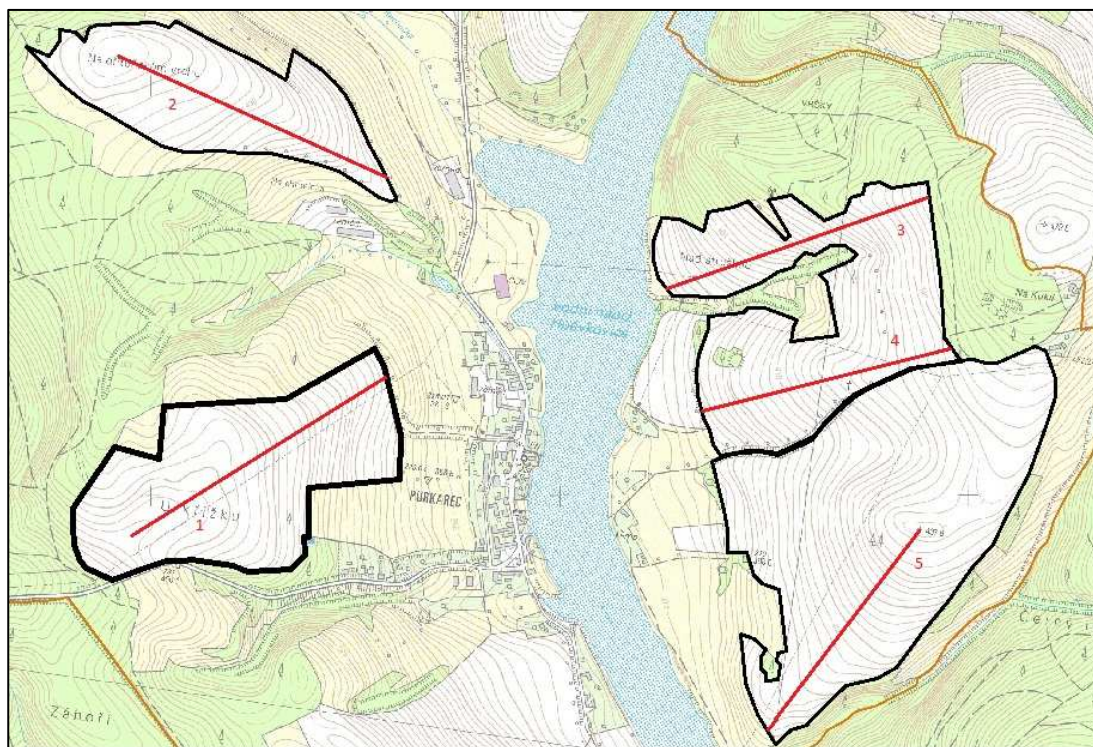
2.4. Katastrální mapa – levý břeh Purkarce (zdroj: <http://geoportal.gov.cz>)

2.5. Stabilní katastr – levý břeh Purkarce (zdroj: <http://geoportal.gov.cz>)

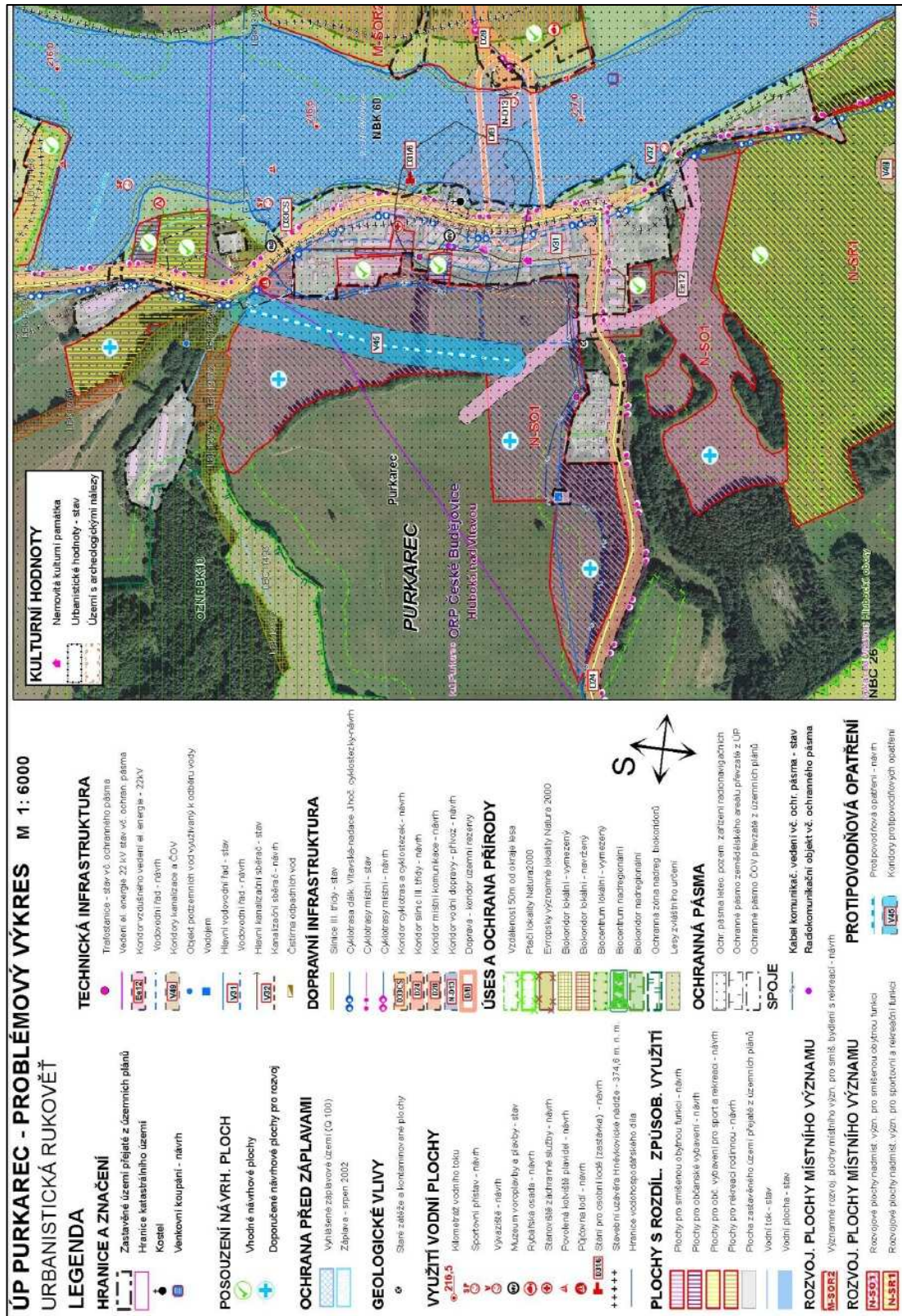

2.6. Mapa vybraných pozemků pro výpočet erozní ohroženosti

3. ÚS Vltava (zdroj: <http://up.kraj-jihocesky.cz/?uzemni-studie-vltava,115>)

3.1. Urbanistická rukověť – ÚP Purkarec – problémový výkres

4. Fotodokumentace

4.1. Pošta Purkarec

4.2. Bytové domy

4.3. Pohled na Malou stranu

4.4. Pohled na páru z chladících věží JE Temelín vzdálené cca 7 km

4.5. Cyklistická stezka do Hluboké nad Vltavou

4.6. Hněvkovická nádrž

- 4.7. Purkarecká návěs (vlevo Penzion Pelikán, v popředí kostel sv. Jiří a autobusová zastávka)

- 4.8. Obchod se smíšeným zbožím

4.9. Pozemky na kterých je navrženo golfové hřiště

4.10. Zřícenina Karlova Hrádku

4.11. Síň voroplavy

